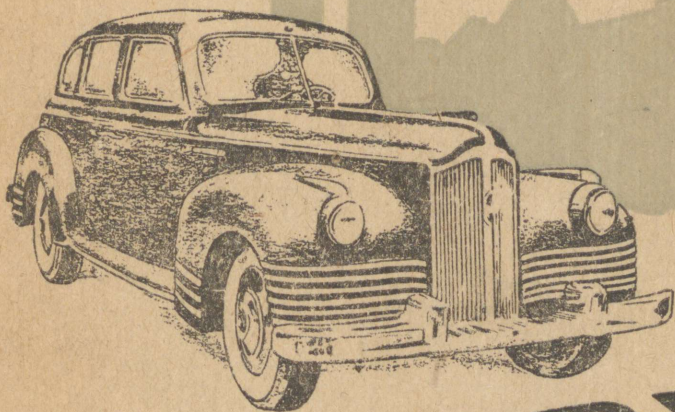
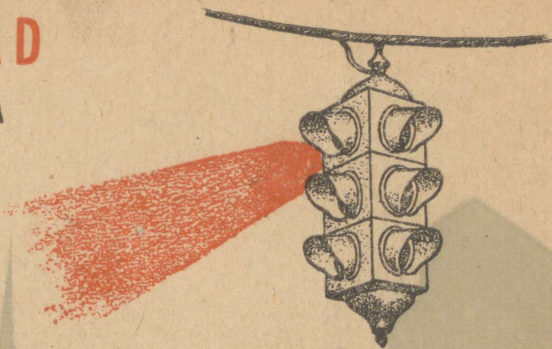

TÄNAVLIIKLEMISE EESKIRJAD

EESTI NSV TEEDEL JA
TÄNAVAIL

STOPP

PK „PEDAGOOGILINE KIRJANDUS“ TALLINN

Sundeksemplar

TÄNAVLIIKLEMISE EESKIRJAD

EESTI NSV TEEDEL JA TÄNAVAIL

RK

„PEDAGOOGILINE KIRJANDUS“

TALLINN 1948

15449

A-17124

**EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
MINISTRITE NÕUKOGU**

MÄÄRUS NR. 754.

7. oktoobrist 1947. a. Tallinnas.

Tänavliikluse eeskirjade ja liiklusmärkide kirjelduste kinnitamise kohta Eesti NSV Ministrite Nõukogu

m ä ä r a b:

1. Kinnitada tänavliikluse eeskirjad ja liiklusmärkide kirjeldused vastavalt lisale.

2. Lugeda kehtetuks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega 20. aprillist 1945. a. nr. 314 kinnitatud tänavliikluse eeskirjad ja liiklusmärkide kirjeldused.

(A. Veimer)

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees

(A. Veiderpass)

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja

„On vaja lõpuks mõista, et kõige hinnalisemaks kapitaliks maailmas, kõige hinnalisemaks ja kõige otustavamaks kapitaliks on inimesed, kaadrid.“

(STALIN)

„NSV Liidu iga kodanik on kohustatud hoidma ja tugevdama ühiskondlikku, sotsialistlikku omandit kui nõukogude korra püha ja puutumatut alust, kui kodumaa rikkuse ja võimsuse allikat, kui kogu tööraha jõuka ja kultuurse elu allikat.“

(NSV Liidu Konstitutsiooni § 131)

Kõigile liiklusvahendite juhtidele, transpordimajandite juhatajaile, jalakäijaile, kõigile lastevanemaile ja pedagoogidele.

SELTSIMEHED!

Noore Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi liiklusvahendite arv kasvab kiiresti. Trammid, autobused ja iga liiki autod on pandud Vabariigi teenistusse, mille tõttu kasvab liiklemise tihedus, mis omakorda nõuab jalakäijailt ja liiklusvahendite juhtidelt kindlat distsipliini, tähelepanu ja tänavliikluse eeskirjade täpset täitmist, mis kindlustab korra ja julgeoleku liiklemisel.

Seltsimehed liiklusvahendite juhid.

Pidage meeles, et tänavliikluse eeskirjade mittetundmise ja mittetäitmise tõttu juhtub nii linnatänavail kui ka maanteedel peaaegu iga päev liiklusõnnetusi inimohvritega.

Nende liiklusõnnetuste tõttu hukkub kõige väärtuslikum kõigist väärtustest — inimesi. Samuti langevad rivist välja väärtuslikud masinad, mis on sotsialistlikuks omandiks.

Täitke ise ja selgitage ka teistele tänavliikluse eeskirjade täitmise vajalikkust. Olge valvsad ja tähelepanelikud tööl, ärge sallige kihutamist ja määratud kiirusenormide ületamist, olge ettevaatlikud jalakäijate radadel, trammipeatus-
tel, teekäänakuil, kodanike kogunemiskohtadel ja vähe-
valgustatud tänavail.

Pidage meeles, et teie valvsus väldib liiklusõnnetusi.

TANAVLIIKLUSE EESKIRJAD.

I. Üldeeskirjad.

§ 1. Liiklemisjulgeolek nõuab liiklusvahendite juhtidelt ja jalakäijailt ranget distsipliini ning alalist valvelolekut.

Kõik kodanikud on kohustatud täpselt täitma liiklemise eeskirju ning liiklema vastavalt ülesseatud liiklusmärkidele ja miilitsatöötajate märguannetele ning korraldustele. Iga liiklusest osavõtja on kohustatud käituma nii, et ei tekiks ohtu temale enesele ega teistele liiklusest osavõtjaile.

§ 2. Liiklusvahendite omanikel ja kasutajail, sealhulgas ka asutiste, ettevõtete, organisatsioonide juhatajail ja Nõukogude armee komandöridel ei ole õigust nõuda liiklusvahendite juhtidelt ning juhtidel ei ole lubatud täita käske või korraldusi, mis on vastuolus käesolevate eeskirjadega või mis võivad põhjustada liiklusõnnetusi või liiklusvahendite rikkumisi.

§ 3. Eesti NSV Siseministeeriumi Miilitsavalitsuse (Riikliku Autoinspeksiooni) korraldused liiklustakistuste kõrvaldamiseks on kohuslikud kõigile kodanikele ja kõigi asutiste, ettevõtete ning organisatsioonide juhatajaile.

§ 4. Liiklemiskitsendused ja -keelud teedel ja tänavail (läbisõidukeeld teatud või kõigile liiklusvahendeile, pöörete tegemise keeld, liikumise kiiruse piiramine jne.) määratakse igal üksikul juhul kindlaks Eesti NSV Siseministeeriumi Miilitsavalitsuse (Riikliku Autoinspeksiooni) poolt kohaliku TSN täitevkomitee igakordsel kinnitamisel.

§ 5. Liiklusmärgid ja teetähised liiklusvahendite juhtide ja jalakäijate jaoks seatakse üles Miilitsavalitsuse (Riikliku Autoinspeksiooni) korraldusel. Muud asutised ja organisatsioonid võivad liiklusmärke ja teetähiseid üles seada ainult Miilitsavalitsuse (Riikliku Autoinspeksiooni) loal.

II. Liiklemise reguleerimine ja märguanded.

§ 6. Tänavliikluse reguleerimine toimub valgusfooride ja militsionääride-reguleerijate poolt antavate märguannete ja liiklusmärkide kaudu.

§ 7. Valgusfoori märktuledel on järgmine tähendus:

a) roheline märktuli — lubab rööpmeta liiklusvahendeil sõita ristteele edasisõitmiseks otse, paremale, vasakule ja tagasisuunas ning jalakäijail ületada sõiduteed. Tramm võib selle märguande puhul liikuda ainult otse ja vasakule.

Pööre vasakule (sealhulgas ka tagasisuunas) on lubatud roheline märktule ajal § 56, 59 ja 60 nõuete täitmisel, eeldusel, et puuduvad vasakule pöörde keelumärgid;

b) kollane märktuli — keelab liiklusvahendeil sõita ristteele ja jalakäijail ületada ristteed. Selle märktule ajal ristteel asuvad liiklusvahendid ja jalakäijad jätkavad liikumist ja vabastavad risttee.

Erandina sellest eeskirjast on lubatud kollase märktule ajal pööre paremale trammile ja rööpmeta liiklusvahendeile, mis liiguvad üheaegselt samas suunas paremale pöörduva trammiga või vastassuunas vasakule pöörduva trammiga.

Vilkuv kollane märktuli reguleerimata liiklusega ristteel — lubab liiklusvahendeil sõita ristteele ja jalakäijail ületada ristteed, kuid manitseb juhte ja jalakäijaid erilisele ettevaatlikkusele;

c) punane märktuli — keelab liiklusvahendeil sõita ristteele ja jalakäijail ületada ristteed.

Erandina sellest eeskirjast on lubatud rööpmeta liiklusvahendeil pööre paremale tingimusel, et see ei sega vasakult otsesuunas sõitvaid liiklusvahendeid.

§ 8. Militsionäär reguleerib liiklemist oma kehaasendi muutmisega ja parema käe liigutustega.

Parema nähtavuse tagamiseks toimuvad militsionääri-reguleerija märguanded saua (kepi) abil.

Alata liikumist risttee piirilt võib ainult pärast militsionääri lubavat märguannet (liigutus parema käega).

Militsionääri-reguleerija poolt antavail märguandeil on järgmine tähendus:

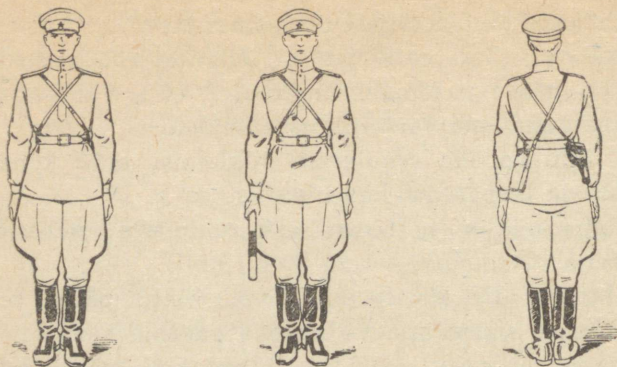
a) militsionääri-reguleerija asend parema või vasaku küljega liiklusvahendite ja jalakäijate poole, rinnale sirutatud parema käega — lubab rööpmeta liiklusvahendeil sõita ristteele, edasisõitmiseks otse, paremale, vasakule, tagasisuunas ning jalakäijail ületada sõiduteed. Militsionäär võib käe alla lasta ja see tähendab, et liiklemine jätkub samas suunas. Selle märguande puhul võib tramm sõita ainult otsesuunas;

b) militsionääri-reguleerija asend näoga või seljaga liiklusvahendite ja jalakäijate poole, rinnale sirutatud parema käega või allalastud kätega — keelab liiklusvahendeil sõita ristteele ning jalakäijail ületada sõiduteed.

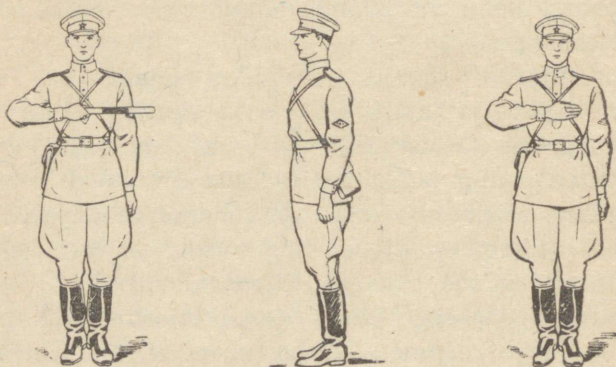
Erandina sellest eeskirjast on lubatud rööpmeta liiklusvahendeil pööre paremale tingimusel, et see ei sega vasakult otsesuunas sõitvaid liiklusvahendeid;

c) militsionääri-reguleerija asend ettesirutatud parema käega — lubab rööpmeta liiklusvahendeil, mis asuvad militsionäärast vasakul, sõita ristteele edasiliikumiseks otse, paremale, vasakule ja tagasisuunas.

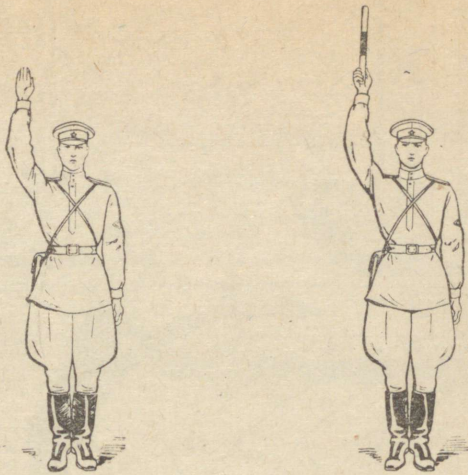
Militsionääri rinna pool asuvad liiklusvahendid võivad liikuda ainult paremale, selja pool asuvaile liiklusvahen-

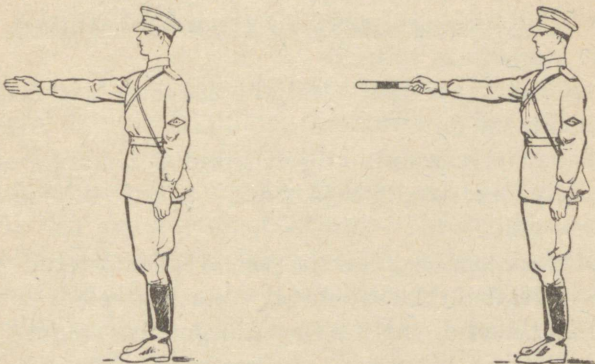
Joonis 1. Militsionääri asend, mis vastab valgusfoori punasele märktulele.

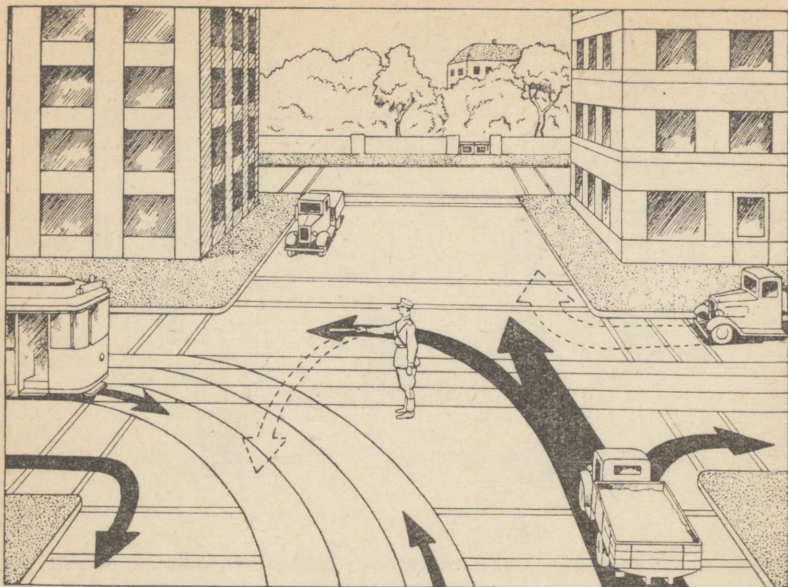
Joonis 2. Militsionääri asend, mis lubab alata liikumist ristteele militsionääri parema ja vasaku õla poolt.

Joonis 3. Militsionääri asend, mis vastab valgusfoori kollasele märktulele.

Joonis 4. Militsionääri asend, mis lubab alata liikumist ristteele otsesuunas ainult militsionääri vasaku õla poolt ja pöörde vasakule, peatumata risttee keskel.

Joonis 5. Liiklemise skeem militsionääri asendi puhul ettesirutatud parema käega.

deile on lubatud pööre paremale tingimusel, kui see ei sega vasakult otsesuunas sõitjaid.

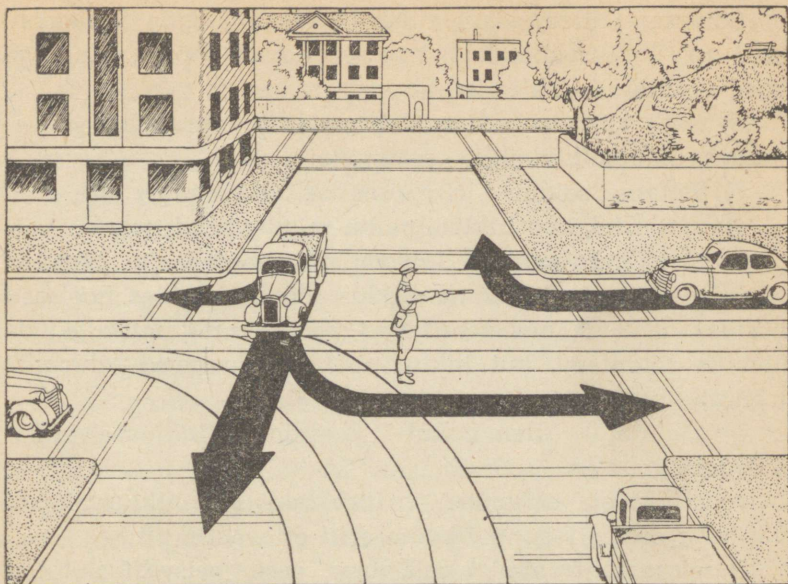
Militsionääri paremal küljel asuvad liiklusvahendid ristteele sõita ei tohi.

Militsionääri vasakult küljelt liikuvale trammil on lubatud ainult pööre vasakule ja rinna poolt tuleval ainult pööre paremale;

d) militsionääri-reguleerija asend ülestõstetud parema käega — keelab liiklusvahendil sõita ristteele.

Liiklusvahendid, mis selle märguande algul asuvad ristteel, jätkavad liikumist ja vabastavad risttee;

e) peale ülalloodetud märguannete võib militsionäär-reguleerija erandjuhtudel kasutada ka muid, juhtidele ja jalakäijatele täiesti arusaadavaid märguandeid.

Joonis 6. Militsionäri asend, mis lubab pöörde vasakule, peatumata risttee keskel.

III. Jalakäijate ja liiklusvahendite kasutajate kohused.

§ 9. Kõik jalakäijad on kohustatud:

a) käima ainult kõnniteel, hoidudes kõnnitee parempoolsele äärel. Elava liiklemise ja kitsaste kõnniteede puhul, mille laius on kuni 1,5 meetrit, on jalakäijad kohustatud liikuma parempoolsel kõnniteel liiklemise suunas;

b) väljaspool asulaid kõnnitee või jalgraja puudumisel käima sõidutee vasakpoolsel äärel, näoga vastutulevate liiklusvahendite poole, et vältida pealesõidu-ohu tagantsõitvate liiklusvahendite poolt;

c) sõiduteest üle minema ristteedel kohtades, mis on varustatud tähisega „Jalakäijad“, või kasutama üleminekuks jalakäijate ülekäiguradasid, kus need on olemas.

Sõiduteest üleminekul tuleb hoolsasti jälgida liiklemist, eriti aga liiklusvahendeid, mis sooritavad pööret, ning iga kord veenduma liiklemise ohutuses;

d) enne sõiduteele astumist vaatama vasakule ja — jõudes sõidutee keskele — paremale;

e) ületama sõidutee ristsuunaliselt (täisnurga all);

f) ristteedel, kus liiklemine on reguleeritud, ootama valgusfoori või militsionääri lubavat märguannet ja ületama sõidutee, kui ristsuunaline liiklus lõpeb, jälgides hoolsasti liiklusvahendeid, mis sooritavad pööret, ning mitte püüda ületada sõiduteed, kui liiklusvahendid alustavad liiklemist uuesti;

g) sõiduteest üleminekul peatuma liiklusvahendite möödalaskmiseks;

h) sõiduteele astumisel vaadet takistava liiklusvahendi või muu eseme tagant liikuma eriti ettevaatlikult;

i) seisvast trammist mööduma eest, seisvast autobusest — tagant;

j) suurte või määrivate esemete kandmisel, samuti vankrikesega, kelguga või jalgrattaga käies liikuma sõidutee parempoolsel äärel kõnnitee ligi või teepeenral;

k) lastevankritega ja lastekelkudega liikuma kõnniteel või teepeenral;

l) koertega liikudes hoidma neid enda juures lühikese oheliku otsas.

§ 10. Kõik liiklusvahendeid kasutavad kodanikud on kohustatud:

a) ootama trammi, trolleibust või autobust ainult kõnniteel (teerajal) peatuskoha vastas või selleks ettenähtud ooteplatvormil;

b) trammi, trolleibusse, autobusse või autosse pealeminekul ja neist mahatulekul ootama, kuni sõiduk on täielikult seisma jäänud, mitte mingil juhul peale ja maha minema sõiduki liikudes;

c) trammist väljumisel vaatama paremale, veendumata täies ohutuses ja minema kõnniteele täisnurga all.

§ 11. Kõigil kodanikel on keelatud:

a) ületada sõiduteed läheneva liiklusvahendi läheduses;
b) pöörduda teadete saamiseks liiklust reguleeriva militsionääri poole;

c) peale ja maha minna ning uksi avada enne trammi, trolleibuse, autobuse või auto täielikku seismajäämist;

d) avada autobuste või autode uksi enne, kui ei ole veendunud, et see ei takista teiste liiklusvahendite ja jalakäijate liikumist;

e) sõita liiklusvahendite astmelaudadel või muudel välisosadel;

f) peale ja maha minna liiklusvahendi vasakult küljelt;

g) peale minna trammile, trolleibusele või autobusele esiplatvormilt, omamata selleks õigust (luba);

h) väljuda trammist, trolleibusest või autobusest sissemineku uksest;

i) kaasa vedada trammis, trolleibuses või autobuses lõhke- ja tuleohtlikke aineid.

§ 12. Keelatud on sõidu- ja kõnniteedel mängimine, kelgutamine, uisutamine ja suusatamine.

Nendes kohtades lastele mängimise, kelgutamise, uisutamise ja suusatamise lubamise puhul on vastutavad lastevanemad või hooldajad.

§ 13. Pimedail on õigus kasutada varrukal eraldusmärki — kollane side laiusega 80 mm, millel on sinine sõõr läbimõõduga 60 mm. See eraldusmärk kohustab liiklusvahendite juhte erilisele ettevaatlikkusele.

§ 14. Militsionäär on kohustatud osutama abi lastele, raukadele ja invaliididele sõidutee ületamisel, vajaduse korral neid saates või liiklemist katkestades.

§ 15. Sõidutee käsitsi kastmist ja puhastamist tuleb teostada vastu liiklemissuunda.

IV. Rongkäikude, kolonnide ja sõjaväeosade liiklemine.

§ 16. Rongkäikude ja kolonnide juhid ning sõjaväeosade komandörid on kohustatud:

a) liikuma rongkäikude, kolonnide ja sõjaväeosadega sõidutee parempoolsel äärel ning mitte rohkem kui 4 inimest reas;

b) lastekolonnidega liikuma kõnniteel (teerajal) kahekaupa reas;

c) jätma kolonnide vahele 50 m pikkused vahed rist-suunalise liikumise läbilaskmiseks;

d) sildadel mitte lubama taktsammu käimist või jooksmist;

e) pimedal ajal või tihedas udus peavad kolonni esimeses ja viimasel reas ning külgedel olema süüdatud laternad punase valgusega.

§ 17. Reguleeritud liiklusega ristteele lähenemisel on kolonni juht kohustatud käega näitama kolonni edasist liikumissuunda. Kolonn võib ületada risttee ainult valgusfoori või militsionääri-reguleeriija lubava märguande puhul.

§ 18. Reguleerimata liiklusega risttee ületamiseks, samuti kolonni liikumissuuna muutmiseks tuleb kolonni juhil kolonn peatada, veenduda ülemineku ohutuses, välja minna risttee või sõidutee keskele ja vajaduse korral käe või lipukese tõstmisega peatada liiklus ning alles selle järel jätkata kolonni liikumist.

§ 19. Rongkäikude, kolonnide, sportlike ürituste ja sõjaväeosade kogunemiskohad ja teekonnad juhul, kui need võivad takistada liiklust, kooskõlastatakse Miilitsavalitsusega (Riikliku Autoinspeksiooniga).

§ 20. Laste liikumine kolonnis on lubatud ainult täiskasvanute saatel. Lastekolonni üleminek sõiduteest on lubatud ainult jalakäijate ülekäigu kohtades.

Lastekolonni sõiduteest ülemineku ajaks peatatakse liiklusvahendite liikumine kuni ülemineku lõpuni.

V. Liiklusvahendite juhtide kohused.

§ 21. Kõik liiklusvahendite juhid, välja arvatud jalgratturid ja kärumehed, on kohustatud:

a) juhtimise ajal kaasas kandma juhtimisluba, tehnilise passi arvestustalongi ja sõidulehte, mis on vormistatud vastavalt ptk. XXIX eeskirjadele, üldkasutatavate liiklusvahendite (trammi- või autobuse-) juhid selle asemel marsruudilehte ning jõuvankrite individuaalomanikud ja sõjaväeosadele kuuluvate jõuvankrite juhid — tehnilist passi ehk talongi tehnilise passi juurde;

b) juhtimisloa, sõidulehe (marsruudilehe) või tehnilise passi ja tehnilise passi talongi esitama miilitsatõtatajale nende esimesel nõudmisel;

c) hoolikalt kontrollima liiklusvahendi tehnilist seisukorda, tööriistu ja korrasolekut nii väljasõidu eel kui ka töö (sõidus) olles;

d) oma allkirjaga sõidulehel tõestama liiklusvahendi korrasolekus vastuvõtmist nii väljasõidu eel kui ka vahe-
tuse puhul töö;

e) sõidulehele õigeaegselt sisse kirjutama iga sõidu, märkides ära väljasõidu ja tagasiõudmise aja;

f) tõrkumata ja viivituseeta täitma liiklusmärkide ja tähisteh juhiseid ning miilitsatõtatajate korraldusi, vaatamata teiste isikute näpunäiteile;

g) viivitamata peatama liiklusvahendi:

1. miilitsatõtatajate nõudmisel, kusjuures tuleb pidada silmas kõiki peatumise reegleid;

2. sõjaväeosade komandõride ning rongkäikude ja kolonnijuhtide märguandmisel ülestõstetud käega või lipukesega;

h) tasuta ja tõrkumata andma liiklusvahendi miilitsatõtatajate käsutusse, kui nad näitavad ette teenistustõendi, järgmistel juhtudel:

1. miilitsa eest põgenevate isikute jälitamiseks;
2. õnnetusjuhtumite puhul tänaval viga saanud isikute kiirabi saamiseks raviautusse toimetamiseks;
3. avarii, õnnetusjuhtumi või loodusliku katastroofi kohale sõitmiseks.

Miilitsatöötajad, olles kasutanud liiklusvahendit, on kohustatud tegema selle kohta märkuse sõidulehele oma nime, ametiastme ja teenistustõendi numbriga äramärkimisega.

§ 22. Trammi-, trolleibuse- või autobusejuhid on kohustatud peatama trammi või autobuse igas alalises peatuskohas, vaatamata vabadele kohtadele. Edasi liikuda võib alles pärast konduktori märguannet ja reisijate mahaminekut.

§ 23. Avarii ja õnnetusjuhtumite puhul on juht kohustatud:

- a) viivitamata peatuma;
- b) abistama kannatada saanut;
- c) kannatada saanu või miilitsatöötaja nõudmisel esitada isikut tõendava dokumendi;
- d) teatama juhtumist lähemale postimilitsionäärile, miilitsajaoskonnale või Riikliku Autoinspeksiooni korrapidajale, viibimisel väljaspool linna või asulat — külavolinikule;

e) inimohvritega liiklusõnnetuse puhul ei tohi liiklusvahendi juht kuni miilitsa esindaja kohalesaabumiseni ja tema loata õnnetusosalist liiklusvahendit paigast liigutada, kui see ei sule liiklemist teistele liiklusvahenditele.

Kui ei ole võimalik esmaabi välja kutsuda, peab juht ise andma vigasaanule esmaabi ja viivitamata toimetama vigasaanu lähemasse haiglasse või ambulantsi, teatades seal oma nime, aadressi, jõuvankri numbriga ja sündmuskoha.

§ 24. Juhtidel on keelatud:

- a) välja sõita mittekorrasoleva liiklusvahendiga;

b) tarvitada alkoholi juhtimise ajal või juhtida liiklusvahendit ebakaines olekus;

c) tukkuda või magada juhtimise ajal;

d) anda juhtimine üle isikule, kes pole märgitud sõidulehel (marsruudilehel) või kel puudub juhtimisluba.

Kui on olemas sõiduleht, siis tuleb sellele teha märkus juhtimise üleandmise kohta ühes üleandmise aja märkimisega;

e) lubada veokastis või juhirus kaasa sõita suuremal arvul reisijail, kui on kohti ette nähtud, juhirus tuleb juhile arvestada 60 sm, igale reisijale 40 sm juhi istme laiuusest, kusjuures reisijad ei tohi olla takistuseks sõiduki juhtimisel;

f) lubada reisijail kaasa sõita korvita mootorrattal, kui sel puudub lisaiste ja jalatoed;

g) lubada kaasa sõita veoauto astmelaudadel ja portiitibadel ning veokastis püsti seistes;

h) kasutada liiklusvahendit mitte määratud otstarbeks.

§ 25. Jõuvankrit ei või juhtida isikud, kelle eraldamisvõime või tahtejõud on tunduvalt vähenenud väsimuse tõttu või alkoholsete jookide ja teiste uimastavate vahendite mõjul.

§ 26. Kui juht on kõrvaldatud juhtimisest miilitsatöötaja või oma asutise juhtkonna poolt, annab juht juhtimise üle viimaste poolt määratud isikule, mille kohta tehakse märkus sõidu- (marsruudi-) lehele.

§ 27. Tramm-, trolleibuse- ja autobusejuhtidel on juhtimise ajal keelatud:

a) kõnelemine;

b) söömine;

c) suitsetamine;

d) reisijaid juhirusi kaasa võtta.

§ 28. Käesolevad eeskirjad kehtivad NSVL Relvastatud Jõudude Ministeeriumi koosseisu kuuluvate juhtide kohta samuti kui tsiviil-transpordi juhtide kohta.

VI. Liiklusvahendite juhtide märguanded.

§ 29. Jõuvankrid peavad olema varustatud hästikuuldava, kuid mitte käreda helisignaaliga.

Märkus: Esmaabi-, tuletõrje- ja miilitsa-operatiivautod võidakse Miilitsavalitsuse (Riikliku Autoinspeksiooni) loal varustada peale tavaliste veel „sireen“-tüüpi helisignaalidega, mille kasutamine on lubatud ainult operatiiv-ülesannete täitmisel. Tuletõrjeautod võivad helisignaale anda ka kella helistamisega.

§ 30. Juhid on kohustatud helisignaali kasutama ainult hoiatuseks kokkupõrke või pealesõidu-ohu puhul. Helisignaali andmine muuks otstarbeks (sõitjate väljakutsumiseks jms.) on keelatud.

Signaali andmine ei anna juhile läbisõidu eesõigust (välja arvatud sireeni andmine) ega vabasta teda kõigi ettevaatus-abinõude tarvituselevõtust.

Juht on kohustatud andma helisignaali lähenemisel teekäänakule mägisel teel ja piiratud nähtavusega kohtades.

§ 31. Tagasõitvate liiklusvahendite juhtide hoiatamiseks peab eesliikuva rööpmeta liiklusvahendi juht andma märku enne liikumissuuna muutmist, kiiruse vähendamist ja liiklusvahendi peatamist. Märguanne toimub suunanäitajaga ja stopptulega või suunanäitajate puudumisel ja stopptule rikkisoleku puhul käe väljasirutamisega või juhiruumi ukse avamisega.

Ülaltähendatud märguanded kohustavad järelliikuvaid juhte erilisele ettevaatusele.

Suunamuutmise märguanne tuleb anda linnades ja asulates vähemalt 30 m kauguselt ja maal maanteedel vähemalt 50 m kauguselt enne suunamuutmist.

VII. Liikumise kiirus.

§ 32. Liiklusvahendite liikumise kiirus linnades ja asulates ei tohi ületada:

- a) sõiduautodel ja mootorratastel — 40 km tunnis;
- b) trammidel, trolleibustel, autobustel ja „Pikap“-tüüpi autodel — 35 km tunnis;
- c) veoautodel — 30 km tunnis;
- d) autodel järelvankritega — 25 km tunnis;
- e) jalgratastel ja raudrehvide või -roomikutega jõuvankritel — 15 km tunnis.

§ 33. Maal maanteedel peab liiklusvahendi juht valima säärase sõidukiiruse, mis vastab sõiduteele ja muudele liiklusoludele, nii et on võimalik õigeaegselt peatuda, kui sõiduteele ootamatult ilmub jalakäija või mingi muu takistus (libisemine jne.). Maal maanteedel ei tohi liikumise kiirus tõusta veoautodel üle 50 km ja autobustel üle 60 km tunnis.

§ 34. Liiklusvahendi juht võib sõita eeltähendatud kiiruse ülemmääraga ainult siis, kui sõidutee on vaba, hästi nähtav, puuduvad kiirust piiravad märgid ning on tagatud täielik liiklemis-julgeolek.

§ 35. Liiklusvahendite liikumise kiirus ei tohi ületada 15 km tunnis:

- a) lähenemisel reguleerimata liiklusega ristteele, ühe-liigiliste tänavate puhul;
- b) möödumisel rongkäikudest, kolonnidest ja sõjaväeosadest;
- c) pukseerimisel painduva puksiiriga;

§ 36. Liiklusvahendite liikumise kiirus ei tohi ületada 5 km tunnis:

- a) pöördel paremale, vasakule ja suunaga tagasi;
- b) sõitmisel tagurpidi;
- c) sõitmisel õuest tänavale ja tänavalt õue;
- d) sõitmisel õues;

e) sõitmisel reguleerimata liiklusega ristteel kõrvaltänavalt (-teelt) peatänavale (-teele), kus on trammi-, trolleibuse- või autobuseliiklemine, kui ka sõitmisel tänavale, mille ette on seatud hoiatusmärk „Oht“;

f) möödumisel peatuskohas seisvast trammist, kui möödasõit on lubatud;

g) lähenemisel valveta raudtee-ülesõidukohale;

§ 37. Liiklemisel libedal teel, halva nähtavuse puhul, kitsal sõiduteel, lähenemisel jalakäijate ülekäiguradadele ja kohtadele, kus on üles seatud hoiatusmärgid ehk osutav märk „Ettevaatust, jalakäijad“, samuti tehniliste rikete tekkimisel on liiklusvahendite juhid kohustatud vähendama liikumise kiirust niivõrd, et on tagatud liiklus-julgeolek ja et vajaduse korral saaks viivitamata peatuda.

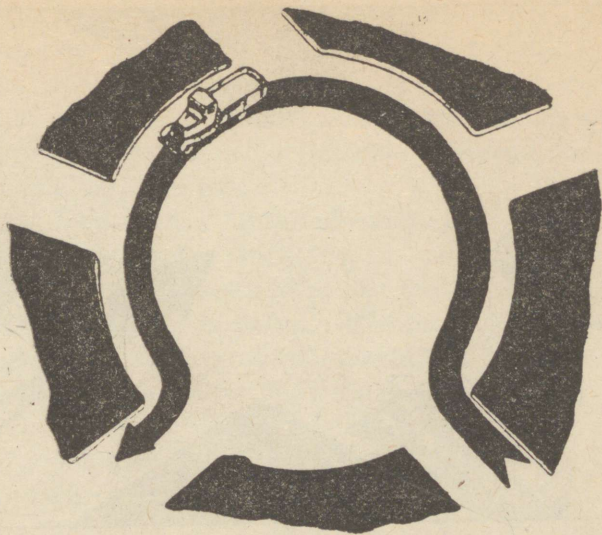
§ 38. Libeda tee puhul peab trammide vahekaugus üksteisest olema vähemalt 120 meetrit, lähenemisel peatuskohale või takistuse ilmumisel sõiduteele peab trammijuht algama pidurdamist 90 m kaugusel peatuskohast või takistusest.

§ 39. Möödumisel loomakarjadest tuleb liikuda aeglaselt ja võimalikult kaugemal neist. Maanteel loomi saatva isiku märguandel on liiklusvahendi juht kohustatud peatuma.

§ 40. Liiklemisel linnades ja asulates viimasel ja porisel ajal peavad liiklusvahendite juhid liikuma säärase kiirusega, et nende liiklusvahendid ei pritsiks pori kõnniteel liikuvaile jalakäijaile.

VIII. Liiklusvahendite paiknemine sõitmisel tänavail ja väljakuil.

§ 41. Kahesuunalise liiklusega sõiduteedel on kummagi liiklemissuuna jaoks määratud eraldi teosad kõnniteest

Joonis 7. Sõit väljakul ringliikumisena.

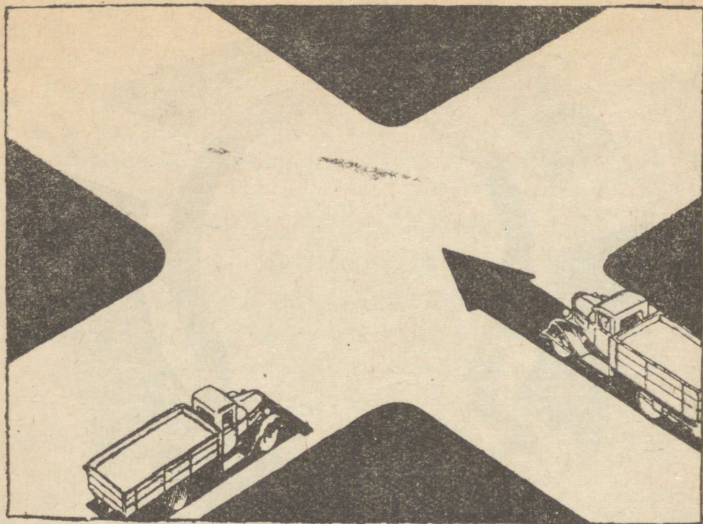
kuni sõidutee keskjooneni ning sõiduteedel trammiliinidega — kõnniteest kuni trammitee äärmise rööpmeni või ooteplatvormini.

Kui trammitee kulgeb sõidutee ääres, siis on kummagi liiklemissuuna jaoks määratud pool sõidutee laiuselt välimise rööpme ja kõnnitee vahel.

§ 42. Mõningail tänavail või tänavaosadel võib olla määratud liiklemine ainult ühes suunas (ühesuunaline tänav), neil tänavail on sõiduteeks määratud liiklusuuna jaoks kogu tänavaos, mis asub kahe kõnnitee vahel.

§ 43. Liiklusvahendite liiklemine on lubatud paremal sõidutee poolel, välja arvatud ühesuunalise liiklusega tänavad ühes, kahes, kolmes või neljas reas, arvates iga sõidurea jaoks vähemalt 3 meetrit.

Esimeses sõidureas liiklemise puhul on juht kohustatud

Joonis 8. Uheliigiliste liiklusvahendite läbisõidu järjekord ristteel.

liiklusvahendiga liikuma mitte kaugemal kui üks meeter kõnnitee servast (teepeenrast).

Kaherealise liiklemise puhul liiguvad sõiduautod ja mootorrattad vasakpoolses reas ja muud liiklusvahendid parempoolses reas.

Kolmerealise liiklemise puhul liiguvad sõiduautod ja mootorrattad vasakpoolses ja keskmises reas, autobused ja trolleibused — keskmises ja parempoolses reas ning muud liiklusvahendid — parempoolses reas.

Neljarealise liiklemise puhul liiguvad sõiduautod ja mootorrattad neljandas ja kolmandas reas (arvates paremalt), trolleibused, autobused ja veoautod — teises ja esimeses reas ning muud liiklusvahendid — esimeses reas.

§ 44. Liiklusvahendi juht peab liikumisel hoiduma

eesliikujast säärasel kaugusel, mis võimaldab õigeaegse peatumise eesliikuja ootamatu pidurdamise puhul.

§ 45. Möödumisel vastutulevast liiklusvahendist kitsail tänavail ja teedel on juht kohustatud liikuma eriti ettevaatlikult ning pimedal ajal sõitma kiirusega, mis tagab täieliku liiklus-julgeoleku.

§ 46. Mehaanilise liiklusvahendiga on lubatud tänavail tagurpidi sõita korraga mitte üle 15 meetri, kusjuures juht on kohustatud enne veenduma, kas tee tagantpoolt on vaba. Tagurpidisõit on keelatud ristteedel, teekäänakuil, jalakäijate radadel, raudtee-ülesõidukohtadel, sildadel ja sildade all ja ühesuunalise liiklusega tänavail vastu lubatud suunda.

§ 47. Väljakuil peab sõitma vastavalt ülesseatud liiklusmärkidele või sõidusuunda tähistavaile joontele sõiduteel.

Märkide ja joonte puudumisel sõidetakse väljakuil ringliikumisenä paremat kätt.

§ 48. Allalaskumisel järsult nõlvakult, kus möödasõit on raskendatud, peab juht andma teed alt üles sõitvale liiklusvahendile.

§ 49. Esmaabi-, tuletõrje- ja miilitsaautod nende liikumisel operatiivülesandeil võivad läbi sõita tänavaist, mis on tõkestatud märkidega „Läbisõit keelatud“.

IX. Sõitmine ristteedel.

§ 50. Lähenemisel ristteedele peavad rööpmeta liiklusvahendite juhid ümberrivistumise korras asuma sõidureale, mis vastab nende edasise liikumise suunale ja nimelt:

a) kui sõidutee laius võimaldab liiklusvahenditel liikle-mise kahes reas, siis paremale pöörduvad liiklusvahendid asuvad esimesele sõidureale, arvates kõnniteest, ning otse-sõitjad ja vasakule pöördujad — teisele sõidureale;

b) kui sõidutee laius võimaldab liiklusvahenditel liiklemise kolmes või neljas reas, siis paremale pöörduvad liiklusvahendid asuvad esimesele sõidureale, arvates kõnniteest, vasakule pöördujad — äärmisele vasakule sõidureale ning otsesõitjad keskmistele sõiduridadele.

Ümberrivistumine vastavale sõidureale peab toimuma mitte lähemal kui 15 m ja mitte kaugemal kui 50 m risttee algusest.

Juhid, kes ei ole õigeaegselt asunud sõidureale, mis vastab kavatsetud sõidusuunale, on kohustatud jätkama liikumist selles suunas, mis vastab sellele sõidureale, kus nad asuvad.

§ 51. Lähenedes ristteele märguande ajal, mis liiklemise suleb, peatuvad liiklusvahendid stoppjoone taga.

Stoppjoone puudumisel peatuvad liiklusvahendid 2 meetrit enne jalakäijate ülekäigurada, selle puudumisel aga 2 meetrit enne risttee nurka.

§ 52. Lähenedes ristteele, kus liiklust ei reguleerita, on liiklusvahendite juhid kohustatud:

a) asuma sõidureale vastavalt sõidutee laiusele ja edasisele liikumissuunale, samuti kui reguleeritud liiklusega ristteel;

b) andma eesõiguse läbisõiduks liiklusvahendeile, mis liiguvad peatänavail ja -teedel ning tänavail, kus on trammiliinid.

Liiklusvahendite juhid, kes sõidavad kõrvaltänavail peatänavail, peavad vähendama liikumise kiirust 5-le km-le tunnis ja jätkama liikumist, kui on veendunud, et läbisõit on ohutu.

Märkus: Peatänavaks loetakse tänavad, kus on trammiliinid, samuti teed ja tänavad, millele väljasõidu ette on seatud hoiatusmärk „Oht“;

c) andma eesõiguse läbisõiduks liiklusvahendeile, mis liiguvad märke või mäest alla, kui teed on üheliigilised;

d) sooritades pööret, andma eesõiguse läbisõiduks otse-
sõitvaile liiklusvahendeile.

§ 53. Mittereguleeritava liiklusega üheliigiliste täna-
vate (teede) ristumiskohale liiklusvahendite üheaegsel lähe-
nemisel kahest või rohkemast küljest toimub risttee ületa-
mine järgmises järjekorras:

a) trammid, b) autobused, c) sõiduaudod, d) „Pikap“-
tüüpi audod, e) mootorrattad, f) veoaudod, g) muud mehaa-
nilised liiklusvahendid, h) hobuliiklusvahendid, i) jalgrattad
ja k) käsikärud.

Mingi liiklusvahendi ristteest läbisõidul ühes suunas on
lubatud kõigi teiste liiklusvahendite liikumine vastassuunas.

§ 54. Üheliigiliste liiklusvahendite üheaegsel lähe-
nemisel kahelt poolt üheliigiliste tänavate (teede) ristumis-
kohale on läbisõidu eesõigus paremalt tuleval liiklus-
vahendil (juhi poolt arvates) ning trammidest — trammil,
millel on suurem liininumber.

§ 55. Tuletõrje-, esmaabi- ja operatiivaudod ületavad
reguleerimata risttee väljaspool järjekorda.

Lähenemisel ristteele on eeltähendatud audode juhid
kohustatud:

a) andma eri-helisignaali (sireeniga);

b) vähendama liikumise kiirust niivõrd, et see tagab
ohutu liiklemise.

§ 56. Õuest ja väravast väljasõidu eel on juhid kohus-
tatud peatuma ja veenduma, kas tee on vaba ja liiklus-
julgeolek tagatud.

§ 57. Valgusfoori rikkisolekul või militsionääri-regu-
leerija ajutisel puudumisel toimub risttee ületamine, nagu
see on ette nähtud reguleerimata ristteel.

X. Liiklusvahendite pöörded ja tagurpidisõit.

§ 58. Pööre paremale rööpmeta liiklusvahendiga toimub rohelise ja punase märktule ning militsionääri-reguleerija vastava märguande puhul. Peale selle on pööre paremale lubatud kollase märktule puhul üheaegselt samas suunas paremale pöörduva trammiga või vastassuunas vasakule pöörduva trammiga.

Pöördel paremale on liiklusvahendite juhid kohustatud: vähendama liikumise kiirust, asuma äärmisele parempoolsele sõidureale ja pärast märguannet pöördeks liikuma ümber nurga kiirusega kuni 5 km tunnis, takistamata seejuures otsesuunas liikuvaid liiklusvahendeid kui ka tänavat ületavaid jalakäijaid.

Pöördel paremale on rööpmeta liiklusvahendite juhtidel keelatud mööduda vasakult liiklusvahendeist, mis on rivistunud risttee algusse selle ületamiseks.

Tramm teeb pöörde paremale kollase märktule ja militsionääri-reguleerija vastava märguande puhul, sõites ristteele pärast selle vabastamist teistest liiklusvahendeist.

§ 59. Pööre vasakule ja tagasisuunas toimub rohelise märktule või militsionääri-reguleerija vastava märguande puhul.

Pöördel vasakule ja tagasisuunas on juhid kohustatud andma märku pöördeks, vähendama liikumise kiirust, asuma äärmisele vasakpoolsele sõidureale (välja arvatud hobuliiklusvahendid) ja lõikamata nurka, sõitma risttee keskele, jäädes seal peatuma nii, et see ei segaks otsesuunalist liiklemist, ja nimelt:

a) jõuvankrid peatuvad mitte lähemal kui üks meeter lähimast trammirööpmest, rööpmete puudumisel nende liiklusuunas kulgevast tee keskjoonest;

b) hobuliiklusvahendid äärmises parempoolses reas. Liiklemist jätkata on lubatud vaatamata valgusfoori signaalile

ja militšionääri märguandele, kuid alles siis, kui lakkab liiklemine otsesuunas.

Kui liiklemist otsesuunas ei ole, siis peatumine risttee keskel ei ole kohuslik.

§ 60. Pööre tagasisuunas rööpmeta liiklusvahendeile on lubatud:

a) ristteedel ja väljakutel, kus puuduvad vasaku pöörde keelumärgid, kuid ilma tagurpidi sõitmata,

b) mitte lähemal kui 50 meetrit risttee nurgast.

Märkus: Esmaabi-, tuletõrje- ja miilitsaautod, kui nad liiguvad operatiiv-ülesandel, võivad pöörduda paremale, vasakule ja tagasisuunas, vaatamata sellekohastele keelumärkidele, välja arvatud väljakuil ja ühesuunalise liiklusega tänavail.

§ 61. Tänavail ja ristteedel, kus vastavate liiklusmärkidega on keelatud pööre vasakule, on lubatud väravaist sisse- ja väljasõit ainult pöördega paremale.

§ 62. Liiklusvahendi überpööramine peab toimuma igal juhul mitte üle 5 km tunnikiirusega ja nii, et see ei takistaks ega ohustaks teisi liiklejaid.

§ 63. Tagurpidisõitmisel on juht kohustatud isiklikult veenduma selles, et tee tagant on vaba, või laskma jälgida teed teiste kaudu, liikuma kiirusega kuni 5 km tunnis ja eriti ettevaatlikult.

XI. Möödumine eesliikujast.

§ 64. Eesliikuvast rööpmeta liiklusvahendist möödasõit peab toimuma vasakult, sõidutee keskel liikuvast trammist aga paremalt.

Linnatänavail ei tohi eesliikujast möödumiseks sõita üle sõidutee keskjoone (s. o. vasakule sõidutee poolele).

Maal maanteedel on lubatud eesliikujast möödumiseks sõita tee keskele, kuid juht on kohustatud eelnevalt veenduma säärase teguviisi ohutuses.

Möödumisel seisvast liiklusvahendist või muust takistusest on juht kohustatud liikuma eriti ettevaatlikult.

§ 65. Maal maanteedel peab juht enne eesliikujast möödumist andma helisignaali. Eesliikuva liiklusvahendi juht peab signaalile vastama kinnituseks, et ta seda on kuulnud, ja võimaldama möödasõitu.

Eesliikuja ei tohi kiiruse lisandamisega või mõnel muul viisil möödasõitmist takistada.

Kõikide liiklusvahendite juhid on kohustatud viivitamata andma teed esmaabi-, tuletõrje- ja miilitsa operatiivjõuvankritele, kui need annavad erihelisignaali (sireeniga või kellaga).

§ 66. Möödasõit eesliikujast on lubatud ainult hea nähtavuse puhul ja eeldusel, et möödasõiduga ei segata ees- ja vastusõitjate liiklemist ning ei sunnita teisi juhte tegema järske pöördeid ega vähendada liikumise kiirust.

§ 67. Möödumine eesliikujaist on keelatud:

a) lubatud kiirusnormide ületamisega linnades ja asustatud kohtades, maal maanteedel aga üle 60-km tunnikiirusega;

b) jalakäijate radadel ja kohtades, kus on üles seatud märgid „Ettevaatust, jalakäijad“ ja märkide „Oht“ ja „Raudtee-ülesõidukoht“ mõjupiirkonnas;

c) kõikidel juhtudel, kui liikumise kiirus on piiratud 15- ja 5-km tunnikiirusega;

d) kui eesliikuva liiklusvahendi juht annab märku suunamuutmiseks või stoppsignaali, hetkeni, millal liiklusvahendi edaspidine suund on selgesti eraldatav;

e) kahekordne möödasõit väljasõiduga omast sõidureast.

XII. Sõitmine trammiteedel.

§ 68. Rööpmeta liiklusvahendeil on trammiteedel sõitmine põhimõtteliselt keelatud.

Erandina on trammiteedel sõitmine lubatud järgmistel juhtudel:

a) kui sõidutee laius ühe liiklusuuna jaoks on vähem kui 3 meetrit;

b) eesliikuvast või -seisvast liiklusvahendist möödumisel, kui sõidutee laius ühe liiklusuuna jaoks on vähem kui 6 meetrit, 15 meetri kaugusel eesliikuvast ja 90 meetrit järelliikuvast trammist.

§ 69. Trammitee ületamine on lubatud mitte vähem kui 90 m kaugusel paremalt ja vasakult lähenevast või kaugenevast trammist — kauguselt, mis võimaldab vastusõitvate liiklusvahendite nägemise.

§ 70. Seismajäämisel rikke tõttu trammiteele pimedal ajal valgustamata tänaval on liiklusvahendi juht kohustatud võtma tarvitusele abinõud teiste liiklusvahendite hoiatamiseks.

XIII. Möödumine trammi peatuskohtadest.

§ 71. Lähenedes trammi peatumise ajal peatuskohale, sõitjate peale- ja mahamineku puhul, kus sõidutee laius on vähem kui 6 meetrit, on rööpmeta liiklusvahendi juht kohustatud peatama liiklusvahendi 3 meetri kaugusel viimastest trammivagunist.

Liikumist jätkata võib alles pärast trammi uuesti liikuma hakkamist. Kui tramm on sunnitud peatuma jääma (näit. tehnilise rikke tõttu), võib trammist mööduda pärast reisijate peale- ja mahaminekut.

§ 72. Kui trammi peatuskohas on ooteplatvorm või kui seal vaba sõidutee laius ületab 6 meetrit, siis rööpmeta

liiklusvahendi kiirus möödasõidul ei tohi ületada 5 km tunnis. Trammi juhuslikul peatumisel peatuskohast eemal reisijate peale- ja mahamineku ajal võib liiklusvahend jätkata liikumist, vähendades kiirust niivõrd, et see tagab ohutu liiklemise.

Kui peatuskohas trammi ei ole, siis möödasõidul liiklusvahendi juht peab kiirust vähendama niivõrd, et see tagab ohutu liiklemise.

Keelatud on sõita mööda trammist, kui see on jõudmas peatuskohta.

§ 73. Tuletõrje-, esmaabi-, tehnilise abi- ja miilitsa operatiivautod võivad mööda sõita kõikidest trammi peatuskohtadest kiirusega, mis tagab ohutu liiklemise.

XIV. Raudtee-ülesõidukohad.

§ 74. Kõik raudtee-ülesõidukohad linnatänavail (nii laia- kui ka kitsarööpmelised) peavad olema varustatud hoiatava valgussignalisatsiooniga ja tõkkeseadmetega.

Märkus: Tõkkeseadmed peavad olema värvitud must-valgeks.

Väljaspool linnapiire asuvad raudtee-ülesõidukohad peavad olema varustatud signaal- ja tõkkeseadmetega vastavalt liiklemise sagedusele ja teolukorrale.

§ 75. Juurdesõiduteed raudtee-ülesõidukohtadele peavad olema äärestatud must-valgeks värvitud ühe meetri kõrguste postidega.

§ 76. Raudtee-ülesõidukohtade signalisatsiooni- ja tõkkeseadmete ehitus ja korrashoid, samuti ülesõidutee korrashoid (lume ja jää kõrvaldamine ning liiva puistamine talvel jne.) on raudteed ekspuateriva asutise ülesandeks.

Trammi ja raudtee ristumiskohtade korrashoid on Trammi-Trolleibuse Trusti ning raudtee ja ülesõidukohtade ekspuaterija ülesandeks.

§ 77. Uute raudtee-ülesõidukohtade kasutusele võtmine, signalisatsiooni ja tõkkeseadmete tüüp määratakse kindlaks kokkuleppel Miilitsavalitsusega (Riikliku Autoinspektsiooniga).

§ 78. Keelatud on seisma jätta rongide koosseise kohtades, kus raudtee ristub tänavate või maanteedega. Samuti on keelatud manööverdamisel välja sõita tänavaile ja teedele, kus kulgevad trammi- ja autobuseliinid.

§ 79. Tõkkepuud peavad olema alla lastud ainult selleks ajaks, mis on vajalik rongi (veduri, dresiini jne.) läbiõiduks.

§ 80. Lähenedes raudtee-ülesõidukohale on liiklusvahendi juht kohustatud:

a) vähendama liikumise kiirust 5 km-ni tunnis valveta raudtee-ülesõidukohale lähenedes;

b) ületama ülesõidukoha ühes reas kiirusega, mis tagab ohutu liiklemise, kui eelnevalt on veendunud, et liiklemine on ohutu, ja on lülitatud sisse aeglasem käik. Käigu vahetamine ja siduri lahtilülilimine raudteeülesõidukohal on keelatud.

§ 81. Eesliikujast möödumine on keelatud nii raudtee-ülesõidukohal kui ka enne ülesõidukohta märgi „Raudtee-ülesõidukoht“ mõjupiirkonnas. Samuti on keelatud liiklusvahendite peatamine ja parkimine lähemal kui 15 meetrit raudteeülesõidukohast.

XV. Peatamine ja parkimine.

§ 82. Liiklusvahendite kavatsatud peatamine ei tohi takistada liiklemist. Peatumisel tuleb rõõpmeta liiklusvahendid seisma jätta piki sõidutee äärt täiesti vastu kõnniteed, liiklusuunas ja ainult ühes reas.

§ 83. Trammi-, trolleibuse- ja autobusejuhid on kohus-

tatud peatuma reisijate peale- ja mahaminekuks ainult selleks määratud peatuskohtades, kus on vastav märk „Peatus“.

§ 84. Trammi, trolleibuse ja autobuse peatuskohad määratakse kindlaks kokkuleppel Miilitsavalitsusega (Riikliku Autoinspeksiooniga).

§ 85. Liiklusvahendite kavatsetud peatamine on keelatud:

a) ristteel ja lähemal kui 5 m risttee nurgast, välja arvatud läbisõidu ootel,

b) teekäänakuil,

c) jalakäijate radadel,

d) sildadel ja sildade all,

e) teosadel, kus nähtavus on piiratud,

f) õue sissesõitude ja väravate ees,

g) trammi, trolleibuse ja autobuse peatuskohtadel,

h) lähemal kui 15 meetrit raudtee-ülesõidukohtadest,

i) kohtades, kus on välja pandud peatumise keelumärgid.

Liiklusvahendi seismajäämisel tehnilise rikke tõttu tuleb ta asetada sõidutee äärde, nii et ta ei sega liiklemist.

§ 86. Liiklusvahendite parkimine on lubatud ainult nendel teedel, tänavatel ja väljakutel, kus sõidutee laius võimaldab liikuda vähemalt kahes sõidureas ja kohtades, kus on pandud välja märk „Parkimine lubatud“.

Liiklusvahendeid võib parkida üksteise vastas ainult sel juhul, kui nende vahele jääb vähemalt 6 meetri laiuselt vaba tee.

Sõiduteel võib parkida ühes reas, liiklemissuunas, kõnnitee ääres.

Väljakutel ja eriti parkimiseks määratud kohtades on lubatud paigutada liiklusvahendid risti kõnniteele.

§ 87. Trammi-, trolleibuse- ja autobusejuhid on kohustatud lõpp-peatustes liiklusvahendid paigutama täpselt mää-

ratud korras ja nii, et need ei segaks teiste liiklusvahendite ja jalakäijate liiklemist.

§ 88. Auto parkimisel peab juht käsipiduri kindlalt peale panema.

Jõuvankrist lahkumisel peab juht mootori seiskama, ära võtma süüte- või käivitusseadme võtme ja kindlustama jõuvankri järelevalve.

§ 89. Hobuliiklusvahendite ja hobuste parkimisel on keelatud neid jätta valveta või kinni sidumata.

§ 90. Seisev liiklusvahend võib alata liikumist ainult siis, kui see ei takista tagantpoolt tulevaid liiklusvahendeid.

§ 91. Liiklusvahendi parkimine on keelatud:

a) lähemal kui 15 meetrit risttee nurgast, bensiini-jaamast, trammi, trolleibuse ja autobuse peatuskohast ning raudtee ülesõidukohast;

b) teedel ja tänavatel, kus sõidutee laius võimaldab liikuda ainult ühes sõidureas;

c) kohtades, kus on keelatud peatamine;

d) kohtades, kus on välja pandud parkimise keelumärgid.

Tuletõrje-, esmaabi-, tehnilise abi ja miilitsaautod võivad operatiivülesannete täitmisel peatuda ja parkida kohtades, kus on välja pandud peatumise või parkimise keelumärgid.

XVI. Liiklemine tihedas udus.

§ 92. Tihedas udus peavad jõuvankrid liikuma ja seisma süüdatud laternatega. Juhid peavad kokkupõrgete vältimiseks andma helisignaale ja vastama teiste jõuvankrite helisignaalidele.

§ 93. Mehaaniliste liiklusvahendite sõidukiirus peab olema valitud nii, et on tagatud ohutu liiklemine, hobuliiklusvahendid peavad liikuma sammu.

§ 94. Möödumine eesliikujast ja sõitmine trammiteedel on keelatud.

§ 95. Tõusudel või langustel peab autoga sõitma esimese või teise käiguga.

§ 96. Rongkäigud, kolonnid ja sõjaväeosad peavad liikuma kõnniteel (tee ääres). Esimeses ja viimases reas peab sõiduteepoolne isik kandma süüdatud laternat (või tõrvikut).

§ 97. Lõhkeainete ja muude ohtlike ainete vedu, pukeserimine ja õppesõit on keelatud.

XVII. Õppesõidud.

§ 98. Jõuvankri juhtimise õpetamine võib toimuda ainult sõiduõpetaja juuresolekul, kes peab istuma õpilase kõrval.

Auto- (mootorratta-) sõidu õpetamise loa omamine on kohuslik ainult koolide ja kursuste sõiduõpetajaile.

Automajandi juhtidel on õigus teha ülesandeks mistahes liigi autojuhile, kui ta omab küllaldast praktilist vilumust, kuigi tal puudub sõiduõpetamise luba, ette valmistada üksikuid isikuid üksikväljaõppe korras autojuhtimise loa taotlemiseks.

Jõuvankrijuhtide üksikväljaõppe automajandis toimub vastavalt NSVL RKN-i määrusega 3. aprillist 1943. a. nr. 352 kinnitatud juhendile autojuhtide üksikväljaõppe kohta autotranspordis.

Automajandi poolt toimetatavail õppesõitudel peab sõidulehel olema märgitud sõidu otstarve ja autojuhi ning õpetatava isiku nimi.

§ 99. Autokoolide ja -kursuste õppeautod peavad olema varustatud siduri ja piduri lisapedaalidega ning teise ruudupühkijaga sõiduõpetaja jaoks. Auto peab kandma ees ja taga pealkirja või eraldi silti pealkirjaga „Õppe-

auto“, tähtede kõrgusega vähemalt 100 mm. Pimedal ajal peab see pealkiri olema valgustatud.

§ 100. Õppeautodega õppesõitude ajal kõrvalisi isikuid vedada on keelatud. Õppesõidul veoautoga ei või veokastis olla üle 5 õpilase.

§ 101. Esialgsed harjutussõidud mootorrattal peavad toimuma liikluseks suletud platsidel (staadionid ja muud taraga ümbritsetud maa-alad) ja üksikuil tänavaosadel, mille nimestik määratakse kindlaks Miilitsavalitsuse (Riikliku Autoinspeksiooni) poolt. Väljasõit avalikule teele on lubatud alles siis, kui õpilane on omandanud küllaldase vilumuse mootorratta juhtimises, sel juhul peab vahetus kauguses õpilase taga sõitma sõiduõpetaja.

§ 102. Õppesõitudel toimuvate liikluseeskirjade rikkumise ja õnnetuste eest kannab vastutust sõiduõpetaja.

§ 103. Õppesõitude kord trammidel määratakse kindlaks kokkuleppel Miilitsavalitsusega (Riikliku Autoinspeksiooniga) antud juhendiga.

§ 104. Õppesõit on keelatud:

a) tänavail, mille nimestik määratakse kindlaks Miilitsavalitsuse (Riikliku Autoinspeksiooni) poolt ja mis tehakse teatavaks autokoolidele ja -kursustele;

b) tiheda udu ja tugeva lumesaju puhul.

XVIII. Pukseerimine.

§ 105. Liiklusvahendite pukseerimine (järelvedamine) on lubatud järgmistel tingimustel:

a) pukseeritavat liiklusvahendit peab juhtima juhtimis-luba omav isik;

b) pukseeritaval liiklusvahendil peab olema korras rooliseadis ning pimedal ajal valgustus ees ja taga.

§ 106. Pukseerimisel painduva ühenduslülīga on lubatud järele vedada ainult ühte liiklusvahendit. Seejuures:

a) ühenduslüli ei tohi olla lühem kui 4 meetrit ja pikem kui 6 meetrit ja see peab olema selgesti tähistatud ning pimedal ajal valgustatud;

b) pukseeritaval mehaanilisel liiklusvahendil peab olema korras pidurseadis.

§ 107. Liikumise kiirus ei tohi ületada pukseerimisel mittepainduva ühenduslüliga 25 kilomeetrit tunnis ja painduva ühenduslüliga — 15 kilomeetrit tunnis.

§ 108. Pukseerimisel peab juht vältima trammi-, trolleybuse- ja autobuseliiklusega tänavaid.

§ 109. Pukseerimine on keelatud tiheda udu puhul.

XIX. Inimeste vedu veoautodel.

§ 110. Inimeste vedu veoautode veokastis lubatakse järgmistel tingimustel:

a) auto peab olema tehniliselt täiesti korras ja puhtaks pestud;

b) veokasti luukide haagid peavad olema kinnitatud erilinkidega või traadiga;

c) sõidulehel peab olema garaaživanema või tema asetäitja ja sõidu eest vastutava isiku allkirjaga märkus: „Kõlblik inimeste veoks“. Kauba lahtris peab olema märgitud veetavate isikute arv, mis peab olema alla kirjutatud veo eest vastutava isiku poolt;

d) autot peab juhtima I või II liigi autojuht, nende puudumisel antud majandis ka III liigi autojuht, kel on vähemalt 2-aastane kestva autojuhtimise praktika;

e) kui veokastis veetakse rohkem kui 6 inimest, peab veokast olema varustatud kindlalt veokasti külge kinnitatud pinkidega. Pingid peavad asetsema vähemalt 15 sm madalamal veokasti luukide ülemisest äärest. Äärmisel pingil peab olema kindel seljatugi.

Inimeste vedu veoauto veokastis püsti seistes või istudes veokasti luugil on keelatud;

f) inimeste arv ühe auto kohta ei tohi ületada olemasolevate istekohtade arvu, igal juhul mitte rohkem kui

autol kandejõuga 1,5 t — 16 inimest

„ „ 3 t — 20 „

„ „ 5 t — 30 „

g) igale inimesi transportivale veoautole peab olema määratud isik, kes samuti kui autojuht on vastutav kõikide eeltähendatud veo eeskirjade täitmise eest;

h) lapsi võib veoautol vedada ainult täiskasvanute saatel ja arvul, mis võimaldab küllaldast järelevalvet laste üle;

i) ühes kaubaga või pakendiga võib vedada ainult laadijaid või kauba saatjaid, kusjuures nende nimed peavad olema märgitud sõidulehel või vastaval veodokumendil;

j) reisijate pagasi või majakraami veol on lubatud kaasa sõita omanikel või pagasit saatvail isikuil. Säärasel juhul peab kaasasõitja jaoks olema varutud istekoht, mis asub vähemalt 15 sm allpool veokasti ülemisest äärest;

k) reisijate veol on autojuhil suitsetamine keelatud;

l) liikumise kiirus ei tohi igal juhul ületada 30 km tunnis.

§ 111. Veoautod, mis veavad reisijaid vastavalt seadistatud veokastis ja kaubataksod reisijatega võivad liigelda veokitele suletud teedel.

Eeskirjad inimeste veoks sõjaväe-autodel määratakse kindlaks sõjaväe haldusaparaadi poolt erijuhenditega.

XX. Kergestisüttivate ja muude ohtlike ainete vedu.

§ 112. Lõhke-, mürk- ja teiste ohtlike ainete vedu, samuti ka nende ainete pakendite vedu, kui need pakendid ei ole spetsiaalselt puhastatud või mürkärastatud, peab toimuma vastavalt Siseministeriumi eeskirjadele ja Auto-

transpordi Peavalitsuse poolt antud juhenditele ohutus-
tehnikaga kohta autotranspordi ettevõtteis.

Ohtlike koormate veoks on vajalik Eesti NSV Siseminis-
teeriumi Miilitsavalitsuse igakordne eriluba.

Garaažijuhatajad, nende asetäitjad ja autojuhid on ko-
hustatud enne iga sõitu kontrollima kergestisüttivate ja
ohtlike ainete (mürgised ained, surugaasid jms.) veoks mää-
ratud jõuvankrite tehnilist seisukorda ja tulekaitse ning
julgeoleku varustust.

Jõuvankri korrasoleku ja kõlblikkuse kohta eeltähenda-
tud ainete veoks tuleb teha erimärkus sõidulehele.

§ 113. Kergestisüttivate ja ohtlike ainete vedu võib toi-
metada ainult täiesti korras liiklusvahendiga, mis on va-
rustatud kaitseabinõude ja -seadmetega vastavalt veetavate
ainete omadustele.

Jõuvankrid peavad olema varustatud kahe vastava tule-
kustutajaga ja muude tulekustutamisinõudega (liivapuis-
tajakad liivaga).

Summuti peab olema viidud ette radiaatori alla.

Erandjuhtudel, kui jõuvankrit ei kasutata alaliselt oht-
like ainete vedamiseks, võib summuti olla harilikul kohal,
kuid siis peab ta olema varustatud kaitsekattega ja sead-
metega, mis juhivad väljuvad gaasid allapoole.

§ 114. Kergestisüttivate ainete (heinad, puuvill, paberi-
jäätmel, vedelkütteenaineid jms.) vedu gasogeenautodega on
keelatud.

§ 115. Kergestisüttivate vedelike ja vedelkütteenainete
veovahendid peavad kandma mõlemal küljel ja taga peal-
kirja (või eraldi silti pealkirjaga) „Tuleohtlik“. Tähtede
kõrgus peab olema vähemalt 200 mm.

Jõuvankrid (välja arvatud tsisternid) peavad olema va-
rustatud peale esilaternate veel kahe valge lisatulega ees ja
ühe punase tulega veokasti tagaküljel. Tähtendatud tuled
peavad põlema pimedal ajal ja halva nähtavuse puhul.

§ 116. Kergestisüttivate ja ohtlike ainete veoks võib kasutada ainult täiesti kindlaid ja vilunud juhte, kes hästi tunnevad sõidetavat teed.

Ohtlikke aineid vedavate liiklusvahendite juhid peavad saama koorma vastuvõtukohas juhiseid nende ainete vedamise ning mahalaadimise kohta. Juhid on kohustatud neid juhiseid täpselt täitma.

Peale selle peab ohtlike ainete vedamisel sõitma kaasa isik, kes hästi tunneb veetavate ainete omadusi ja oskab neid käsitada.

§ 117. Veetav koorem peab olema hästi laaditud, seotud ja kaetud, nii et ta teel ei hakkaks lekkima ega nihkuks paigast. Ohtlik koorem peab olema laotud pehmele alusele ja selle peale- ja mahalaadimisel ei tohi tarvitada metallist tõstekonkse ega metallist tööriistu.

§ 118. Keelatud on reisijate või kauba või esemete vedamine, mis ei ole märgitud koorma pealevõtukohas täidetud sõidulehel, välja arvatud kütteaine tagavaranoõud.

§ 119. Juhul, kui pakendi vigastuse tõttu ohtlikke aineid satub sõiduteele, on juht kohustatud viivitamata peatuma, hoiatama läheduses viibijaid ja kohe asuma ohu kõrvaldamisele. Ühtlasi on ta kohustatud sellest teatama lähemale postimilitatsioonäärile või kojamehele.

§ 120. Liikumise kiirus ohtlike ainete vedamisel mehhaaniliste liiklusvahenditega määratakse kindlaks vastavate erieskirjadega.

§ 121. Kergestisüttivate ja ohtlike ainete vedamisel on liiklusvahendite juhtidel keelatud:

a) süüdata tuld, suitsetada sõidu ajal ja peatusel või parkimisel, kaasas kanda tuletikke või kergestisüttivaid esemeid,

b) järsult sõita kohalt,

c) eesliikuvast liiklusvahendist mööda sõita,

d) järsult pidurdada,

e) sõita väljalülitatud siduriga ja vabakäiguga,

f) lahkuda veoki juurest peatuskohtades,

g) viia koormaga veok garaaži.

§ 122. Kergestisüttivate ja muude ohtlike ainete vedamisel on bensiini võtmine keelatud. Pikkadel sõitudel võib teel bensiini võtta, kuid ainult seisva mootori puhul.

XXI. Reisijate vedu trammides, trolleibustes ja autobustes.

§ 123. Trammivagunid, trolleibused ja liiniautobused peavad omama:

a) ees ja taga valgustatud liininumbrit ning liinitunnustulesid;

b) iga vaguni või sõidukikere paremal küljel pealkirja liini nimetusega;

c) sisevalgustust ja kütteseadist.

§ 124. Juhid on kohustatud peatama trammi, trolleibuse ja autobuse igas alalises peatuskohas, olenemata vabade kohtade arvust.

Märkus: Nõudepeatustel tuleb tramm, trolleibus ja autobus peatada reisijate nõudmisel.

Trammi-, trolleibuse- ja autobusejuhid võivad nende liiklusvahenditega alata edasiliikumist pärast konduktori märguannet ja sõitjate mahatulekut.

§ 125. Trammi-, trolleibuse- ja autobusekonduktor peab teatama sõitjaile järgmise peatuskoha nimetuse ja ootekohas ootavatele kodanikele teatama, kas vabu kohti on või ei ole, ning mitte lubama:

a) kaasa sõita isikuil, kes rikuvad üldist korda;

b) maha minna tagumiselt platvormilt;

c) liikumise ajal peale ja maha minna ning avada uksi;

d) sõita trammi, trolleibuse ja autobuse astmetel ja muudel välisosadel.

§ 126. Trammi-, trolleibuse- ja autobusejuhid on kohustatud mitte lubama:

a) sõitjaid peale tulla esimeselt platvormilt, välja arvatud miilitsatöötajad ja isikud, kellel on selleks eriluba, ning sõitjad väikeste lastega;

b) sõitjail viibida mootorvaguni esimesel platvormil, välja arvatud isikud, kellel on selleks vastav luba, kuid arvult mitte üle 3 isiku.

XXII. Sõit jalgrattal.

§ 127. Jalgrattasõit avalikel teedel ja tänavail on lubatud alates 13. eluaastast.

Jalgratas peab olema varustatud:

a) piduriga,

b) signaaliga (kell või pasun),

c) esilaternaga ja refleksklaasiga liiklemisel pimedal ajal.

§ 128. Jalgrattur peab sõitma sõidutee parempoolsel äärel, mitte kaugemal kui üks meeter kõnniteest (teepeenrast).

Liikumise kiirus ei tohi ületada 15 km tunnis.

§ 129. Jalakäijate kogunemiskohtadel, väljasõitmisel värvast, samuti väljasõitmisel elava liiklusega teedele ja tänavatele või teedele ja tänavatele, kus on trammiliiklus, peab jalgrattur jalgrattalt maha astuma ning ta võib edasi liikuda alles siis, kui ta on veendunud, et edasiliikumine on ohutu.

§ 130. Jalgratturil on keelatud:

a) sõita kõnniteedel ning parkide, aedade ja puistike jalakäijaile määratud teedel,

b) sõita trammiteedel;

c) sõita tänaval võidu;

d) sõita kahe- või mitmekesi kõrvuti;

e) õppida jalgrattasõitu elava liiklusega tänavail ja väljakuil;

f) sõitmisel vabastada käsi juhtimisseadiselt;

g) lasta jalgratast teistest liiklusvahenditest järele vedada ja sõita liiga lähedal eesliikuvale jõuvankrile;

h) sõita üheistmelisel jalgrattal kahekesi. Lapsi kuni 9 a. vanuseni võib võtta kaasa, kui jalgrattal on vastav lisaiste;

i) vedada esemeid, mis takistavad juhtimist või võivad teisi liiklejaid takistada;

j) sõita tänavail, kus see on keelatud vastavate liiklusmärkidega.

Grupisõitudel jalgratturid peavad sõitma ühes reas üksteise järel, vahemaaga vähemalt 2 meetrit.

Sõjaväeosad ja jalgratturite kolonnid peavad liiklema kolonnide ja rongkäikude kohta antud liikluseeskirjade kohaselt, aga mitte rohkem kui neljakesi kõrvuti.

§ 131. Iga jalgratas peab olema varustatud numbrimärgiga, mis on kinnitatud taha, sadula alla.

XXIII. Hobuliiklusvahendite ja käsikärude liiklemine.

§ 132. Hobuliiklusvahendite juhid on kohustatud:

a) pidama liiklusvahendid heas korras ja puhta välimusega;

b) koormaga veokite puhul mitte ületama lubatud gabariite;

c) mitte sõitma rautamata regedega tänavail ja teedel, kus on autode liiklemine;

d) jäätanud ja libeda tee puhul võtma tarvitusele hobuste jääraud (stollid);

e) mitte jätma liiklusvahendeid ja hobuseid tänavaille ja teedele valveta või kinni sidumata;

f) juhtimise ajal hoidma ohje ja istuma või käima liiklusvahendi paremal küljel;

g) liiklemisel asuma alati äärmises parempoolses reas kõnnitee (teepeenra) ligi;

h) koormaga liikudes sõitma ainult sammu;

i) jätma vahemaad iga veoki järel vähemalt 1 meeter ning vooris liikudes veel 6 m iga kolme veoki järel.

Hobuveokid õhukummidel peavad olema varustatud piduritega;

j) varustama hobusõidukid ühe numbrimärgiga sõiduki tagaküljel, hobuveokid — looga esiküljel, loogata rakendi puhul — istme vasakul küljel.

Peale selle peavad hobuveokid olema varustatud pealkirjaga tema omaniku nimetuse, aadressi ja telefoni numbriga kohta. Pealkiri peab olema tehtud loogale või metallist sildikesele, mis on kinnitatud vankri või ree vasakule küljele.

§ 133. Käsikäru liikumine on lubatud sõidutee parempoolsel äärel, kõnnitee ligi.

Igal käsikäru peab olema numbrimärk, mis on kinnitatud käru vasakule küljele (vaadates liikumissuunas).

Käsikäru liikumine on keelatud tänavail, mis on suletud veokitele liiklemiseks.

XXIV. Mehhaniliste liiklusvahendite tehniline seisukord.

§ 134. Keelatud on liiklemiseks kasutada autosid, autobusi ja mootorrattaid, kui esinevad järgmised puudused:

a) rooli vabakäik üle 36° ,

b) mitteküllaldaselt kinnitatud roolisammas, roolimehhanismi karp või rooliratas,

c) loksumine roolivarbade ühendustes,

d) loksumine tugikahvli munak-ühendis (autodel „Gaz“ ja „Ford“),

- e) kõverdunud esitelg,
- f) mittekülladaselt kinnitatud vedrude toendid,
- g) liigne loksumine esirataste laagrites,
- h) rikkis või reguleerimata pidurid,
- i) liiga kulunud käändtelje poldid ja puksid ning nende puudulik kinnitus,
- j) rataste ja rattakilpide puudulik kinnitus,
- k) esirataste ebaloomulik kokku- ja lahkujooks,
- l) valgustusseadme rike või mitteküllaldane valgustus liiklemisel pimedal ajal,
- m) stopptule või helisignaali rike,
- n) küljeluukide ja uste kinnitiste rike,
- o) vigased vedrud,
- p) ruudupühkija rike liiklemisel vihma ja lumesaju ajal (kui ei ole võimalik tuuleklaasi üles tõsta),
- r) mitte õige õhusurve kummides,
- s) veohaagi rike järelvankriga liiklemisel. Veohaak peab omama riivi, mis tagab kindla ühenduse. Kaheteljelised järelvankrid peavad olema varustatud piduritega,
- t) bensiini ja õli lekkimine, samuti gaasiseadme rike gaasiballoonautodel,
- u) veejooks jahutajast joana,
- v) ilma summutita või rikkis summutiga,
- ä) paks suits summutist,
- ö) ilma tahavaate peeglita,
- ü) autobused ja trolleibused — ilma liinisiltideta ees ja küljel, rikkis sisevalgustusega ja mittekorras istmetega.

Jõuvankri riknemisel teel on juht kohustatud rikke kohe kõrvaldama. Kui parandus teel ei ole võimalik, peab juht koorma või reisijad viima ettenähtud kohale ja selle järel sõitma garaaži.

Juhul, kui rike võib ohustada liiklemisjulgeolekut, peab juht vähendama liikumise kiirust ja sõitma äärmise ettevaatlikkusega.

§ 135. Kõik mootorsõidukid peavad olema varustatud standard-esmaabiapteegiga, autobused ja veoautod peale selle veel tulekustutajatega.

§ 136. Keelatud on liiklemiseks kasutada trolleibusi, kui neil on peale §-s 134 loeteldute veel järgmised puudused:

a) rike vooluvastuvõtjas, mis põhjustab tema äranihkumise kontaktjuhtmelt,

b) rikked käimalaske-, elektri- või õhkpiduri-seadistes.

§ 137. Keelatud on liiklemiseks kasutada trammivaguneid järgmiste puudustega:

a) rikkis pidurid (elekter-, õhk- ja käsipidurid),

b) rikkis bandaaži kammid,

c) kui piduriklotsi ja bandaaži õhuvahe on üle 3 mm,

d) rikkis või tühjad liivaseadmed,

e) rikkis mootor või kompressor-mootor,

f) rikkis vooluvastuvõtja (look): nõrk kinnitus, hambuline ja tugevasti kulunud libistaja,

g) rikkis kontrollid (leegid, sise põlemised ja sööbinud kontaktid),

h) rikkis välis- ja sisevalgustus (liiklemisel pimedal ajal),

i) rikkis ruudusoojendaja (talvel),

j) rikkis automaat- ja käsilülitaja,

k) rikkis vagunivaheline liitseadis,

l) ilma vagunivaheliste kaitsevõrkudeta,

m) ilma looganööri kinnituseadmeta,

n) rikkis heliseadis,

o) ilma esi- ja küljesiltideta.

§ 138. Kategooriliselt on keelatud liiklemiseks kasutada liiklusvahendeid, millel on kasimata välimus.

XXV. Mootorsõidukite valgustus.

§ 139. Autod, autobused ja veotraktorid peavad olema varustatud vähemalt ühe esilaternaga, ühe tagalaternaga ja stopptulega; järelvankrid — tagalaternaga ja stopptulega; traktorid ja tee-ehitusmasinad — vähemalt ühe esilaternaga ja tagalaternaga; mootorrattad — ühe esilaternaga ja tagalaternaga.

§ 140. Pimedal ajal ei ole lubatud liigelda:

a) autodel, autobustel, trolleibustel, trammidel, veotraktoritel ja mootorratastel, kui nad ei ole varustatud valgustusseadmetega vastavalt tehaste tehnilistele tingimustele;

b) traktoritel ja tee-ehitusmasinatel — ilma ühe esi- ja ühe tagalaternata.

Esilaternad peavad olema valge või kollase valgusega ja peavad valgustama teed vähemalt 100 m kaugusele, mootorsõidukitel, mille maksimaalne sõidukiirus ei ületa 30 km tühnis, peavad esilaternad valgustama teed vähemalt 30 m kaugusele.

Tagalatern peab olema punase valgusega ja ta peab valgustama numbrimärki nii, et märk on selgesti loetav 20 m kauguselt.

Stopptuli peab olema nähtav vähemalt 30 m kauguselt;

c) kaheteljelistel järelvankritel — ilma tagalaternata;

d) jõuvankritel ja järelvankritel, mille laius (koormata või koormaga) on üle 2,6 meetri, ilma valge või kollase gabariidituleta liiklusvahendi ees ja punase tuleta taga.

§ 141. Veoautodel isekallutamiseadmega, tsisterniga või alaliselt üheteljelise järelvankriga töötamisel, samuti veotraktoritel paigutatakse tagalatern ja stopptuli juhuriumi tagaseina vasakusse ülemisse nurka sääraselt, et numbri- ja stopptuli oleksid koormaga jõuvankri puhul nähtavad eelmises paragrahvis määratud kaugustel.

§ 142. Tuletõrje-, esmaabi- ja teised eriotstarbelised

jõuvankrid võivad Miilitsavalitsuse (Riikliku Autoinspektiooni) loal evida täiendavaid lisatulesid vastavate tähistega.

§ 143. Pimedal ajal või halva nähtavuse puhul on mootorsõiduki juht kohustatud valgustuse sisse lülisma.

§ 144. Sõitmisel valgustatud teedel, kui inimesed ja liiklusvahendid on selgesti nähtavad, samuti ristteedel on juht kohustatud sõitma lähistuledega (pooltuledega) või seisutuledega.

§ 145. Pimedal ajal valgustamata tänavail ja teedel seismisel peab juht süütama seisu- või lähistuled ning punase tule taga.

§ 146. Vastusõitvate liiklusvahendite lähenemisel on juht kohustatud mitte vähem kui 150 m kaugusel vastu- liikujast esilaternate valgustuse ümber lülisma lähistuledele või seisutuledele (või kustutama tuled), et mitte pimestada vastusõitvate liiklusvahendite juhte, kusjuures liikumise kiirust tuleb vähendada niivõrd, et on tagatud ohutu liiklemine.

Õhuuhu ja õhuhäire puhul linnas toimub mehaaniliste liiklusvahendite valgustus vastavalt liiklemise eeskirjade XXXII peatükis tähendatud korrale.

XXVI. Liiklusvahendite gabariit ja kaal.

§ 147. Ilma Miilitsavalitsuse loata on keelatud liigelda avalikel teedel ja tänavail:

a) liiklusvahenditel, mille laius koormaga või koormata on üle 2,6 m või kõrgus (arvates teepinnast) üle 4 m jõuvankreil ja üle 3 m hobuveokeil;

b) kui koorem ulatub üle veokasti ääre tahapoole üle 2 m või kui koorem lohiseb vastu maad;

c) kui koorem ulatub üle veokasti vasakpoolse ääre rohkem kui 8 sm;

d) raudrehvidega liiklusvahendeil, kui surve teepinnale ületab 150 kg rehvi tallalaiuse 1 sm kohta;

e) õhukummidega liiklusvahendeil, mille teljesurve ületab 7,5-tonni;

f) liiklusvahendeil, mille metallist rehvidel või veolintidel on ribad, kidad, poldid või teravad ääred — liiklemisel permanentkattega teedel ja tänavail.

Metallist rehvide ääred peavad olema ümarad ja sõidutee pinda puutuvail rehvide ja veolintide välispindadel ei tohi olla ebatasasusi, mis võivad rikkuda teekatet.

§ 148. Alalised või ajutised kitsendused liiklusvahendite gabariidi ja kaalu kohta üksikuil teedel, teosadel ja ehitiste juures määratakse kindlaks Miilitsavalitsuse teadmisel teedeosakondade poolt, kes on kohustatud üles seadma vastavad hoiatustähised, mis vajaduse korral peavad olema valgustatud.

XXVII. Täiendavad liiklus-julgeoleku eeskirjad.

§ 149. Miilitsavalitsuse (Riikliku Autoinspeksiooni) loata on keelatud:

a) maha laadida sõidu- või kõnniteele mistahes koormaid;

b) sulgeda kõnniteid, välja arvatud nende parandamiseks ja jalakäijate kaitsmiseks ohu vastu;

c) sooritada sõiduteel töid (sealhulgas töid, mis on seoses luukide avamisega) ja asetada tööks vajalikke materjale sõiduteele. Loa taotlemisel tuleb kokku leppida asetuskoha ja -viisi suhtes;

d) jätta tee-ehituse abinõusid, masinaid ja muid esemeid tänavail ja teedele ilma neid hoiatustuledega piiramata;

e) liigelda tänavail ja teedel iseliikuvail tee-ehitusmasi-

nail (mehaanilised teerullid, ekskavaatorid), traktoreil ja muil raskeil masinail;

f) paigutada sõiduteele ja lähemale kui 20 m ristteest kioskide, kaubaputkasid jm. kaubapunkte.

Tänaval kauplemise kohad määratakse kindlaks kohalike täitevkomiteede poolt kokkuleppel Miilitsavalitsusega;

g) korraldada avalikel teedel ja tänavatel võidujookse, võidusõite ja muid massisportlikke üritusi.

§ 150. Koormate peale- ja mahalaadimine peab toimuma õueses ja ainult ühenduse puudumisel õuega võib see toimuda tänavail, kuid nii, et see ei takistaks liiklemist.

§ 151. Koorem peab olema kindlalt kinnitatud ja laotud, nii et vedamisel ei tekiks müra. Koorem peab olema pakitud või kaetud nii, et ei tekiks tolmu, prügi ega leviks halbu lõhnu.

§ 152. Mullatööde ning pealmaa- ja allmaa-ehitiste tegemine sõiduteel ning raudteede remont ja rekonstrueerimine linnades on lubatav ainult linna täitevkomitee arhitektuuri-planeerimisosakonna kirjalikul loal, mis antakse kokkuleppel Miilitsavalitsusega (Riikliku Autoinspektiooniga).

Pealmaa-ehitiste kaevamise ja püstitamise töid võib toimetada ainult loal tähendatud ulatuses.

Tööde sooritamise koht, kui see segab liiklusvahendite ja jalakäijate liiklemist, peab olema piiratud tõkkepuudega ja päeva ajal hoiatusmärgiga „Oht“ ning pimedas ja tiheda udu puhul — punaste laternatega. Laternad paigutatakse kaeviku otstesse, tiheda liiklusega tänavail paigutatakse laternad kogu kaeviku pikkuses iga 50 m vahemaa järele. Kui tööde sooritamise koht asub trammiteel, siis peab see olema piiratud vastavate eritõkete ja signaalidega. Signaalid peavad asetsema 30 m kaugusel kohast, kus tramm tuleb peatada.

Ex bibl. univ. Tart.

XXVIII. Riiklikud numbrimärgid ja pealkirjad liiklusvahendeil.

§ 153. Kõik mehaanilised liiklusvahendid peavad olema varustatud:

a) jõuvankrid — kahe riikliku numbrimärgiga — ees ja taga, mis peavad olema selgesti loetavad vähemalt 20 m kauguselt.

Ümberlükatava veokastiga veoautodel (isekallutajad), tsistern-autodel ja alaliselt üheteljelise järelvankriga töötavil veoautodel ning traktoreil kinnitatakse tagumine numbrimärk juhiruumi tagaküljel ülemisse vasakpoolsesse nurka.

Järelvankrid omavad ühte numbrimärki — taga vasakul pool;

b) pealkirjaga veoauto tagumisel luugil, mis koosneb autole määratud riikliku numbrimärgi tähtedest ja arvudest.

Pealkiri peab olema värvitud valge värviga tagaluugi või -külje keskkoha, kõrgusega vähemalt 200 mm, tähe ja arvu laiusel vähemalt 130 mm ning joone paksusega vähemalt 30 mm.

Garaažinumbrid võivad olla märgitud ainult juhiruumi ustele või esimese tuuleklaasi peale, kõrgusega kuni 100 mm.

Pealkiri „Tehniline abi“ võidakse teha auto külgedele ainult Miilitsavalitsuse (Riikliku Autoinspektsiooni) kirjalikul loal.

Reklaami-iseloomuga pealkirju ja ettevõtte nimetus võidakse märkida veokasti küljeluukidele või kere külgedele;

c) kõik hobusõidukid, järelvankrid, jalgrattad ja käsi-kärud — ühe riikliku numbrimärgiga taga;

d) autod, mis on autotehastest kohale toimetatud omal jõul — riiklike numbrimärkidega — „Transiit“;

e) NSV Liidu territooriumil ajutiselt viibivad välismaa autod, vastavalt rahvusvahelisele autode konventsioonile, vastavates maades tarvitusel olevate numbrimärkidega ja vastavat maad tähistava ovaalse eraldusmärgiga;

f) trammid ja autobused — inventarinumbrite pealkirjadega, mille värvus, kuju ja suurus määratakse kindlaks kohaliku täitevkomitee transpordiosakonna poolt kokkuleppel Miilitsavalitsusega (Riikliku Autoinspeksiooniga).

§ 154. Keelatud on:

a) kasutada liiklemiseks liiklusvahendeid, millel riiklikud numbrimärgid puuduvad, on määrdunud või pole selgelt loetavad vähemalt 20 m kauguselt märgi vigastumise või värvi mahapudenemise tõttu;

b) numbrimärkide külgekinnitamisel poltidega peab poldi pea olema märgiga ühte värvust;

c) painutamise või muul viisil muuta märgi kuju ja mõõtmeid;

d) ümbritseda märke ääristega, teha neile lisatähistusi või asetada nad eri raamidesse;

e) katta märke tselluloidiga või muu, ka täiesti läbi paistva kattega;

f) paigutada numbrimärke ühelt liiklusvahendilt teisele.

§ 155. Posti-veoautodel peavad olema tunnusmärgina veokasti kolmel küljel valged diagonaaltriibud laiausega 5 sm ja veokasti tagaluugil riikliku numbrimärgi tähistus.

Posti-sõiduautod peavad omama tunnusmärgina esiustel sideembleemi kujutist.

Sõjaväeautode tunnus- ja numbrimärgid määratakse kindlaks sõjaväe haldusaparaadi erijuhenditega.

XXIX. Sõidulehed.

§ 156. Sõidulehed peavad olema standardsed kõikidele transpordivahenditele, välja arvatud sõjaväe transpordi-

vahendid, kinnitatud vormi järgi ja varustatud transpordivahendi valdaja asutise või ettevõtte stambi või pitsati jäljendiga ning automajandi aadressi ja telefoni numברי ärätähendamisega.

Sõidulehed kirjutatakse välja kõikidele liiklemiseks kasutatavaile autodele, mootorratastele ja hobuveokitele, välja arvatud ühiskondlikud liiklusvahendid ning üksikisikuile ja diplomaatilistele esindustele kuuluvad jõuvankrid. Ühiskondlikkudele liiklusvahenditele (tramm, trolleibus, autobus) kirjutatakse välja marsruudilehed.

Mehaaniliste transpordivahendite igale sõidulehele (marsruudilehele) tehakse märke selle kohta, et transpordivahend on korras, mida kinnitavad oma allkirjaga transpordi eest vastutav ametiisik ja juht.

Juhul, kui veoautodega veetakse inimesi, ohtlikke ja kergestisüttivaid koormaid, samuti õppesõitude puhul peab olema sõidulehele tehtud pealdis, vastavalt peatükkidele XVII, XIX ja XX.

§ 157. Igasse sõidulehte (marsruudilehte) kantakse sisse juhi nimi, transpordivahendi riiklik numbrimärk (ühiskondliku liiklusvahendi puhul — inventari number), väljasõidu ja tagasijõudmise aeg.

Veoauto sõidulehtedesse tuleb teha peale eeltähendatute veel järgmised sissekanded:

a) ettevõtte nimetus või veokäsitaja nimi, kelle ülesandel toimub vedu;

b) veetavate kaupade sihtkohtade aadressid, kaupade nimetus, nende kaal või hulk;

c) laadimiskohta jõudmise ja sealt väljasõidu aeg.

Sõiduautode sõidulehtedesse peab olema märgitud iga sõit ühes väljasõidu ja tagasijõudmise aja ärätähendamisega.

Iga sõidu kohta tehtud sissekanded vormistatakse selle isiku allkirjaga, kes saadab välja ja võtab vastu kauba saadetisi ja reisijaid.

Töö lõpul peab sõidulehte tehtama märke lõpetamise aja kohta veokäsitaja esindaja allkirjaga.

Veoautode saatmisel ilma koormata väljapoole linna traktidel Tallinn—Tartu, Tallinn—Pärnu, Tallinn—Viljandi, Tallinn—Rakvere ja Tallinn—Haapsalu peab selle kohta sõidulehte tehtama märke Autotransportbaasi Peavalitsuse autotransportbaaside poolt.

XXX. Bensiinivõtmine bensiinjaamas.

§ 158. Bensiinivõtmiseks bensiinjaamas on jõuvankrite juhid kohustatud:

a) seadma oma jõuvankri järjekorda üldise liikluse suunas ja nii, et see ei segaks möödasõitjaid;

b) jätma vahemaad bensiinivõtva jõuvankri ja järgmise vahel vähemalt 6 m ja teiste järjekorras olevate jõuvankrite vahel vähemalt 1 m;

c) bensiinivõtmise ajaks mootori seiskama.

§ 159. Tuletõrje-, esmaabi-, tehnilise abi, miilitsa-operatiivautod ja liiniautobused võivad bensiini saamiseks bensiinjaama ette sõita väljaspool järjekorda, kuid ettesõit peab toimuma järjekorras ootavate jõuvankrite liikumise suunas.

§ 160. Keelatud on:

a) bensiini võtvate jõuvankrite juhtidel lahkuda jõuvankri juurest;

b) suitsetada lähemal kui 15 m jaamast;

c) reguleerida, lahti võtta või parandada mootorit lähemal kui 15 m jaamast;

d) üle viia mootorit ühelt kütteaine liigilt teisele (gaasilt bensiinile või vastupidi) lähemal kui 15 m jaamast.

§ 161. Gaasiballoon-autodele gaasi võtmisel tuleb lisaks eelmistele täita järgmisi eeskirju:

1. Keelatud on sõita gaasivõtmise kohta (jaama), kui

seal on välja pandud leppemärk või silt gaasiandmise katkestamise kohta.

2. Jõuvankri juht peab teadma ja täpselt täitma gaasi-jaama sisekorra eeskirju.

3. Enne gaasi võtmist tuleb gaasiseadme täite-tugimutter hoolikalt puhastada õlist, niiskusest ja porist.

§ 162. Kui mootori käivitamisel lähemal kui 15 m jaamast tekib paukumine või turtsumine, tuleb mootor kohe seisma jätta ja jõuvanker jaama piirkonnast välja lükata või vedada.

XXXI. Transpordi-ettevõtete juhatajate kohused.

§ 163. Garaažide ja parkide juhatajad ning asutiste, organisatsioonide ja ettevõtete juhatajad või viimaste poolt määratud ametiisikud, kes vastutavad transpordi majanduse eest, samuti liiklusvahendite omanikud on isikliku vastutuse alusel kohustatud:

a) hoidma ja lubama liiklemisele liiklusvahendid nii väliselt kui ka tehniliselt kõlblikus seisukorras;

b) igale väljasaadetavale liiklusvahendile kaasa andma sõidulehe ja tehnilise passi talongi, trammile, trolleibusele ja liiniautole — marsruudilehe;

c) valvama sõidulehtede määrustekohase vormistamise üle vastavalt ptk. XXIX eeskirjadele;

d) mitte võimaldama liiklusvahendi juhtimist isikule, kellel puudub juhtimisluba (välja arvatud jalgratturid ja kärumehed) ning mitte lubama tööle juhte, kes on mistahes määral ebakaines olekus;

e) juhi määramise korral uut liiki jõuvankrile tutvustama teda selle juhtimise erinevustega;

f) instrueerima juhte sõidutehnilistes küsimustes, eriti juhtimises libeda tee, udu ja muude eriolukordade puhul;

g) mitte lubama veoautosid kasutada üksikisikute veoks.

§ 164. Trammi-, trolleibuse- ja autobuse-ettevõtete ning tänavapuhastamise osakondade juhatajad on vastutavad trammi, trolleibuse ja autobuste peatuskohtade ja nendele juurdesõiduteede lumest puhastamise ja liivatamise eest.

§ 165. Liiklusõnnetuse korral on garaaži (pargi) või asutise, organisatsiooni, ettevõtte juhataja või liiklusvahendi omanik kohustatud liiklusõnnetusest teatama Miilitsavalit-
suse Riikliku Autoinspeksiooni korrapidajale. Peale selle on garaaži juhataja kohustatud viivitamata, igal juhul mitte hiljem liiklusvahendi garaaži tagasijõudmise hetke, teatama liiklusõnnetusest Riiklikule Autoinspeksioonile garaaži (pargi) asukoha järgi.

Suurema õnnetuse puhul peab ettevõttest üks transpordi-
ala juhtivaid isikuid õnnetuskohale välja sõitma.

XXXII. Liiklusvahendite liikumine õhuohu olukorras.

§ 166. Alates õhuohu väljakuulutamisest on jõuvankri juhid kohustatud:

a) varustama jõuvankrite laternad ja stopptuled pimen-
damiskatetega vastavalt õhukaitse (KÕ) eeskirjadele;

b) kandma kaasas individuaal-kaitsevahendeid keemiliste
ründeainete vastu ja oskama neid käsitseda;

c) oskama toimetada jõuvankri esialgset mürkärastamist.

§ 167. Õhuhäire (ÕH) märguande puhul on trammi-,
trolleibuse- ja autobusejuhid kohustatud:

a) liiklusvahendi seisma jätma;

b) hoolitsema, et reisijad saaksid kiiresti lahkuda liiklus-
vahendist ja varjuda;

c) trammil ja trolleibusel vooluvastuvõtja alla tõmbama;

d) tegutsema vastavalt KÕ eeskirjadele.

§ 168. Kategooriliselt on keelatud jätta seisma liiklus-
vahendit ristteedele, sildadele, väljakutele, tuletõrjekoman-
dode ja raviautiste ning õueväravate ja hoonete uste ette.

§ 169. Kategooriliselt on keelatud jõuvankritele koguneda kahjustuskollete lähedusse ja oodata seal kahjustuskolde likvideerimistöde lõppu. Juhid on kohustatud nendest kohtadest eemalt mööda sõitma KÕ ja miilitsaorganite juhatuse kohaselt.

§ 170. Keemilise (gaasi-) häire (KH) puhul on kõik kahjustuskolde piirkonnas asuvate liiklusvahendite juhid kohustatud vastu vaidlemata täitma kõiki KÕ ja miilitsaorganite nõudmisi.

XXXIII. Vastutus liiklemise eeskirjade rikkumise puhul.

§ 171. Kodanikke, kes on süüdi jalakäijate liiklemise ja ühiskondlike liiklusvahendite (tramm, trolleibus, autobus) kasutamise eeskirjade rikkumises, trahvitakse miilitsatöötaja poolt kohapeal rahatrahviga kuni 25 rublani.

§ 172. Jalgrattureid, kes rikuvad liiklemise eeskirju, karistatakse miilitsatöötajate poolt kohapeal rahatrahviga kuni 25 rublani.

§ 173. Hobuliiklusvahendite ja käsikärude juhte karistatakse liiklemise eeskirjade rikkumise eest miilitsatöötaja poolt kohapeal rahatrahviga kuni 25 rublani või administratiivkorras Riikliku Autoinspeksiooni ülema poolt rahatrahviga kuni 100 rublani või täitevkomiteede administratiivkomisjonide poolt paranduslikele töödele määramisega kuni 30 päevaks.

§ 174. Mehääniliste liiklusvahendite juhte, kes on süüdi liiklemise eeskirjade rikkumises, karistatakse kas rahatrahviga miilitsatöötaja poolt kohapeal kuni 25 rublani või administratiivkorras Miilitsavalitsuse Riikliku Autoinspeksiooni ülema poolt rahatrahviga kuni 100 rublani või juhtimise loa äravõtmisega või talongide ümbervahetamisega.

Automajandite juhatajaid, transpordi-ettevõtete juhatajaid, asutiste ja ettevõtete juhatajaid, kellele kuuluvad liik-

lusvahendid, era-jõuvankrite omanikke ja teisi isikuid, kes on vastutavad liiklusvahendite seisukorra ja eksploatatsiooni eest, karistatakse liiklemise eeskirjade rikkumise eest administratiivkorras Miilitsavalitsuse Riikliku Autoinspektsiooni ülema poolt rahatrahviga kuni 100 rublani vastavalt „Määrusele Riiklikkude Autoinspektsioonide kohta“ (NSVL RKN-i määrus 3. VII 1936) ja „Määrusele kvalifikatsioonikomisjonide kohta“, mis kinnitatud NSVL SARK-i käskkirjaga 19. VII 1939 nr. 450.

§ 175. Ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide juhatajaid karistatakse käesolevate liiklemise eeskirjade ptk. XIV, XXVI ja XXVII rikkumise eest Eesti NSV Siseministriumi Miilitsavalitsuse ülema poolt rahatrahviga kuni 300 rublani.

§ 176. Seaduses ettenähtud juhtudel võetakse süüdlased liiklemise eeskirjade rikkumises vastutusele kriminaalkorras.

EESTI NSV TEEDEL JA TÄNAVATEL ULESSEATAVATE LIIKLUSMÄRKIDE KIRJELDUS.

Liiklusmärgid jagunevad kolme liiki:

- a) hoiatusmärgid — 4 märki,
- b) keelumärgid — 15 märki,
- c) osutavad märgid — 8 märki.

Liiklusmärgid seatakse üles tulpadele, toenditele või riputatakse üle tee või tänava tõmmatud trossi külge.

Nähtavuse paremaks tagamiseks pimedal ajal võidakse märgid varustada refleks-klaasidega.

Linnade peatänavail võidakse üles seada valgustatud liiklusmärgid.

Liiklusmärgid seatakse üles Riikliku Autoinspektsiooni nõudmisel:

- linnades — kohalike TSN Täitevkomiteede poolt,
- maanteedel — ENSV SM Maanteedevalitsuse poolt.

A. HOIATUSMÄRGID.

Hoiatusmärgidel on võrdhaarse kolmnurga kuju, mille haara pikkus 700 ± 20 mm. Märgid on kollased, musta ääri-sega, mille laius 30 ± 5 mm. Märgi kollasel pinnal on vastav must kujutis.

Hoiatusmärgid hoiatavad ohtlike kohtade eest sõiduteel. Nad nõuavad juhilt erilist tähelepanu ja liikumise kiiruse vähendamist niivõrd, et vajaduse korral oleks võimalik liiklusvahendit viivitamata peatada.

Hoiatusmärkide mõjupiirkond ulatub märgist alates kuni ohtliku koha lõpuni. Hoiatusmärkide mõjupiirkonnas on möödasõit eesliikujast keelatud.

1. „Raudtee-ülesõidukoht“.

Märk „raudtee ülesõidukoht“ veduri kujutisega — seatakse üles raudtee ülesõidukoha ette. Kummalegi poole ülesõidukohta seatakse kaks märki paremale teepoolele: esimene neist 120—180 meetri kaugusele, teine 40—60 meetri kaugusele lähimast rööpmest.

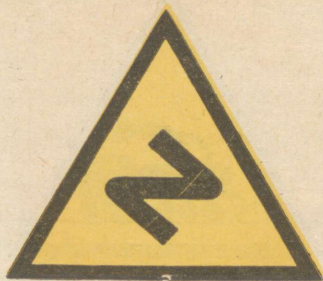
Linnapiires pannakse üks märk mõlemale poole ülesõidukohta 40—60 meetri kaugusele.

2. „Risttee“.

Märk „risttee“ (teede ristumiskoht) — kahe täisnurga all lõikuva riba kujutisega — seatakse üles enne väljasõidukohta rist- või haruteele 120—180 meetri kaugusele ristteest, kus teede ristumiskoht ei ole küllalt selgesti nähtav 120 meetri kauguselt.

3. „Kurv“.

Märk „kurv“ — siksakjoone kujutisega — seatakse üles järskude teekäänakute või mitmekordsete teekõverike ette 120—180 meetri kaugusele teekäänakust või -kõverikust.

4. „Oht“.

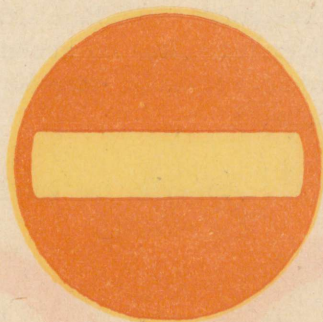
Märk „oht“ — hüümärgi kujutisega — hoiatuseks muude, teiste märkidega tähistamata, ohtude eest (järsk kallak, elav liiklemine, tee või silla remont, tee ebatasasused, väljasõidukoht peateele jne.) — seatakse maanteedel 120—180 meetri kaugusele enne ohtlikku kohta, linnatänavail aga vahetult ohtliku koha ette.

B. KEELUMÄRGID.

Keelumärkidel, välja arvatud märk „sissesõit keelatud“, on kollaseks värvitud sõõri kuju, punase äärisega. Märgi läbimõõt — 700 ± 20 mm, äärisel laius — 80 ± 5 mm.

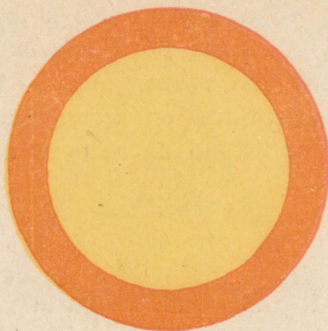
Märkide kollasel pinnal on sümboolne must kujutis. Keelumärkide mõjupiirkond on märgist alates kuni lähima ristteeni.

1. „Sissesõit keelatud“.

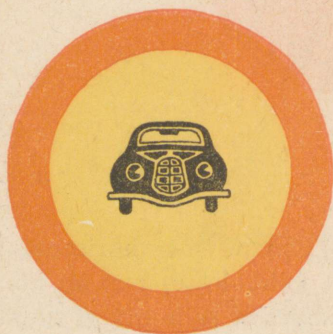
Märk „sissesõit keelatud“ — punane sõõr horisontaalse kollase triibuga — seatakse üles kohtadesse, kus on kõiki-dele liiklusvahenditele keelatud sissesõit selle märgi suunas.

2. „Läbisõit“ keelatud“.

Märk „läbisõit keelatud“ — kollane sõõr punase äärisega — seatakse üles kohtadesse, kus on keelatud läbisõit kõiki-
dele liiklusvahenditele. Kohalik sissesõit on lubatud siht-
kohale lähimast tänavast.

3. ja 4. „Autodele tee suletud“.

Märk „autodele tee suletud“ — sõiduauto kujutisega —
seatakse kohtadesse, kus on keelatud liiklemine igasugustele
autodele.

Kui liiklemine on keelatud ainult veoautodele, siis märgil „autodele tee suletud“ auto kujutise all peab olema tähendatud arv, mis näitab kandejõudu tonnides ja täht „T“ (tonni).

See märk keelab liiklemise veoautodele, mille kandejõud on võrdne või ületab märgil tähendatud kandejõu, olcnemata sellest, kas auto sõidab koormaga või tühjalt. Kohalik sisse- sõit on lubatud lähimast ristteest.

5. „Mootorratastele tee suletud“.

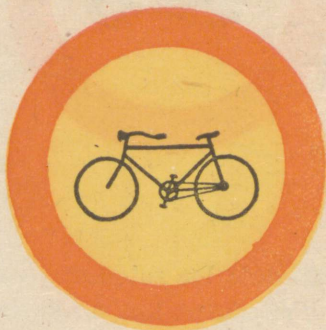
Märk „mootorratastele tee suletud“ — mootorratta kujutisega — seatakse kohtadesse, kus on keelatud läbisõit mootorratistel.

6. „Hobuliiklusvahenditele tee suletud“.

Märk „hobuliiklusvahenditele tee suletud“ — hobusepea kujutisega — seatakse üles kohtadesse, kus on keelatud läbisõit igasugustele hobuliiklusvahenditele, samuti ka ratsasõit.

7. „Jalgratastele tee suletud“.

Märk „jalgratastele tee suletud“ — jalgratta kujutisega — seatakse kohtadesse, kus on keelatud läbisõit jalgratastele.

Kui on vajadus jõuda kohani, mis asub selle märgi taga, tuleb astuda jalgrattalt maha ja lükata seda käekõrval.

8. „Kahte liiki liiklusvahenditele tee suletud“.

Märk „kahte liiki liiklusvahenditele tee suletud“ — horisontaalse 50 mm laiuse punase triibuga, mis jagab märgi kollase pinna kaheks võrdseks osaks, millel on kujutatud vastavad liiklusvahendite liigid (mootorrattur ja auto, auto ja hobusepea jne.) — seatakse kohtadesse, kus on keelatud läbisõit kahel liiklusvahendite liigil.

9. „Piiratud kiirus“.

Märk „piiratud kiirus“ — millel on tähendatud suurim lubatud kiirus kilomeetrites tunnis — seatakse kohtadesse,

kus liiklusvahendite liikumise kiirust tuleb vastavalt vähendada.

Selle märgi mõjupiirkond maanteedel on 1 kilomeeter, juhul, kui märk asetseb asula ees — kogu asula pikkus, linna piirkonnas — kvartaali ulatus (s. o. lähima ristteeni).

10. „Peatumine keelatud“.

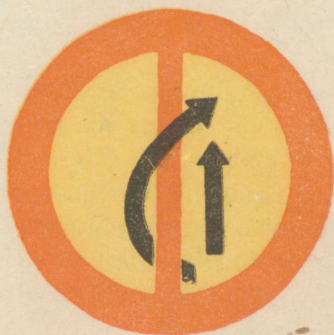
11. „Parkimine keelatud“.

Märk „peatumine keelatud“ — 45° nurga all asuva punase vöödiga — seatakse kohtadesse, kus on keelatud liiklusvahendeid peatada lühimakski ajaks. Märgi kollase pinna allserval võib olla tähendatud arvuga (meetrites) märgi mõjupiirkonna ulatus, selle puudumisel märgi mõjupiirkond ulatub lähima ristteeni.

Märk „parkimine keelatud“ — tähe „P“ kujutisega, mida läbib 45° nurga all punane vööt — seatakse kohtadesse, kus on keelatud liiklusvahendeid parkida. Lubatud on liiklusvahendite lühemaegne peatamine sõitjate peale- ja mahaminekuks või koorma peale- ja mahalaadimiseks kestusega kuni 5 minutini, juhul, kui peale- ja mahalaadimist ei ole võimalik toimetada õues. Märki kollase pinna allserval võib olla tähendatud arvuga (meetrites) märki mõjupiirkonna ulatus, selle puudumisel märki mõjupiirkond ulatub lähima ristteeni.

12. „Möödasõit keelatud“.

Märk „Möödasõit keelatud“ — punase vertikaalse vöödiga ja kahe noole kujutisega: vasakpoolne — kõver, parempoolne — sirge, teravikkudega ülespoole, — seatakse kohtadesse, kus on keelatud möödasõit eesliikuvast liiklusvahendist ja kus liiklusvahendite liiklemine toimub mõlemas liiklusuunas ainult ühes reas.

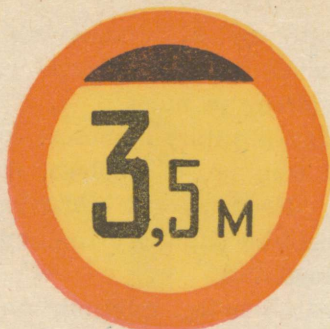
13. „Helisignaali andmine keelatud“.

Märk „helisignaali andmine keelatud“ — autopasuna kujutisega, mida läbib 45° nurga all punane vööt — seatakse kohtadesse, kus tuleb vältida liigset kära, näiteks haiglate, sanatooriumide, teaduslik-uurimisasutiste jne. juurde.

Selle märgi mõjupiirkonnas on jõuvankri juht kohustatud võtma tarvitusele kõik ettevaatusabinõud ja vähendama liikumise kiirust niivõrd, et oleks tagatud ohutu liiklemine ilma helisignaali andmiseta.

14. „Piiratud kõrgus“.

Märk „piiratud kõrgus“ — musta segmendiga kollase pinna ülaserval ning kollasele pinnale värvitud numbriga ja tähega „M“ (meetrit), mis näitavad läbi sõita lubatud liiklusvahendite kõrgust, arvates sõidutee pinnast, seatakse kohtadesse, kus on nõutav koorma kõrguse piiramine.

15. „Piiratud koormus“.

Märk „piiratud koormus“ — musta segmendiga allservas ning kollasele pinnale värvitud numbriga ja tähega „T“ (tonni), mis näitavad läbi sõita lubatud liiklusvahendite raskust brutotonnides — seatakse kohtadesse, kus on nõutav koormuse piiramine.

C. OSUTAVAD MÄRGID.

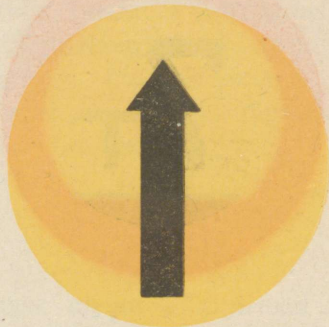
Osutavad märgid on liiklusvahendite juhtidele orienteerumiseks liiklusvahendite liiklemisel ja parkimisel. Märkide värvus — kollane ja must.

Viis suunamärki kujutavad enesest kollast sõõri läbimõõduga 700 ± 20 mm musta noolega, mis näitab (osutab) liikumise suunda. Need märgid tähistavad liiklusvahendite liikumise kohustuslikku suunda. Liikumine noolega näitamata suunas on keelatud.

Risttee ette seatud märgi mõjupiirkond ulatub tähendatud ristteele; kvartaali algusse või keskele seatud märgi mõjupiirkond ulatub lähima ristteeni.

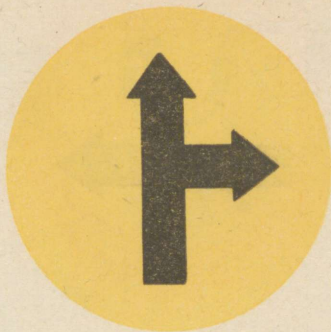
Kolm märki — „ettevaatust, — jalakäijad“, parkimise koht“ ja „liiklusvahendite ümberpööramise koht“ — kujutavad enesest kollast värvust ruutu külje pikkusega 700 ± 20 mm vastavate leppekujutistega.

1. „Liiklemine lubatud ainult otsesuunas“.

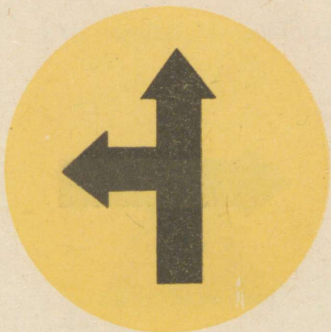
Märk „liiklemine lubatud ainult otsesuunas“ — must vertikaalne nool, teravikuga ülespoole.

2. „Liiklemine lubatud ainult otse ja paremale“.

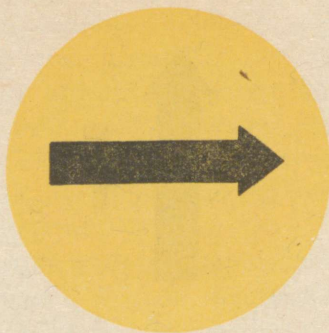
Märk „liiklemine lubatud ainult otse ja paremale“ — must kaksiknool, teravikkudega üles ja paremale.

3. „Liiklemine lubatud ainult otse ja vasakule“.

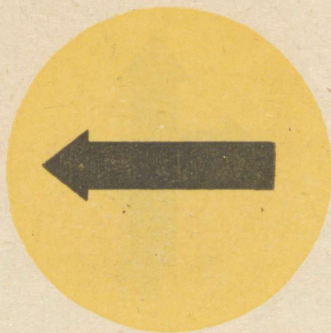
Märk „liiklemine lubatud ainult otse ja vasakule“ — must kaksiknool, teravikkudega üles ja vasakule.

4. „Liiklemine lubatud ainult paremale“.

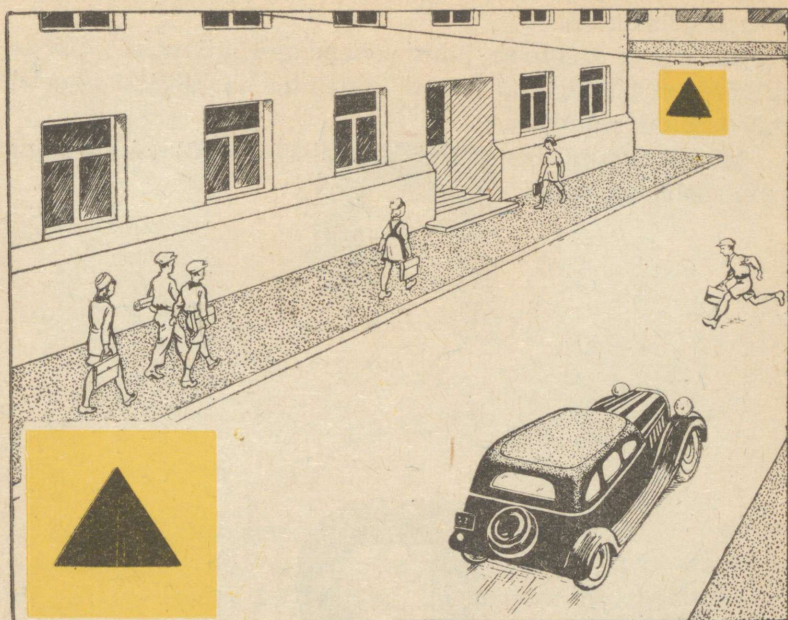

Märk „liiklemine lubatud ainult paremale“ — must horisontaalne nool, teravikuga paremale.

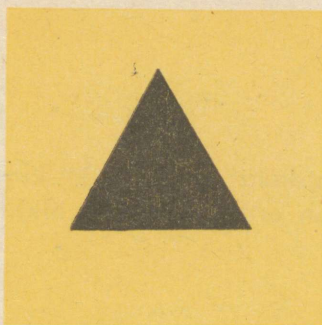
5. „Liiklemine lubatud ainult vasakule“.

Märk „liiklemine lubatud ainult vasakule“ — must horisontaalne nool teravikuga vasakule.

6. „Ettevaatust, — jalakäijad“.

Märk „ettevaatust, — jalakäijad“ — musta kolmnurga kujutisega — seatakse koolide, teatrite, kinode ja teiste sää-

raste kohtade juurde, kus üheaegselt võib esineda suuremal hulgal jalakäijaid.

See märk kohustab juhti vähendama liikumise kiirust niivõrd, et on tagatud ohutu liiklemine ja ühtlasi keelab möödasõidu eesliikujast.

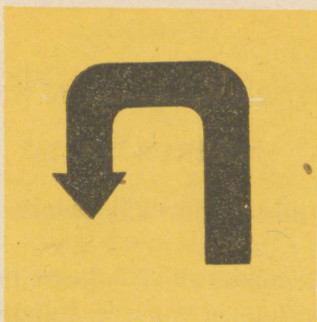
Märgi mõjupiirkond ulatub jalakäijate võimaliku kogunemiskoha pikkusele.

7. „Parkimiskoht“.

Märk „parkimiskoht“ — tähe „P“ kujutisega — seatakse kohtadesse, mis on eriti määratud liiklusvahendite parkimiseks.

8. Liiklusvahendite ümberpööramise koht“.

Märk „liiklusvahendite ümberpööramise koht“ — hobuserauakujulise musta noole kujutisega, teravikuga allapoole — seatakse risttee taha (juhul, kui nendel on keelatud sõita vasakule) kohtadesse, kus liiklusvahenditel on lubatud liigelda tagasisuunas.

NSVL Rahvakomissaride Nõukogu

MÄÄRUS NR. 352

autojuhtide üksikväljaõppe kohta.

NSVL Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Lubada ettevõtete ja asutiste juhatajail viia läbi autojuhtide ettevalmistamist üksikväljaõppe korras vahetult automajandites.
2. Määrata, et üksikväljaõppele autojuhi kutsele ettevalmistamiseks võetakse isikuid alates 17. eluaastast.
3. Kinnitada „Juhend autojuhtide üksikväljaõppe kohta“ vastavalt lisale.
4. Määrata, et isikuile, kes valmistuvad ette autojuhi kutsele üksikväljaõppe korras, makstakse tasu õppeaja vältel 150 rubla kuus. Lubada automajandite juhatajail kõrgendada tasumäära, alates väljaõppe teisest kuust, kuni 200 rublani, vastavalt õppeedukusele.
5. Määrata autojuhile-õpetajale tasu õppeaja eest, kuid mitte rohkem kui kolme kuu eest, 100 rubla kuus ja ühekordselt 100 rubla pärast õppija poolt katsete sooritamist autojuhtimise loa saamiseks, tingimusel, et õpetus on lõpetatud tähtaegselt ehk ennetähtaegselt.
6. Lubada suurendada õpilastega töötavatele autodele kütteaine kulunormi 5% võrra.
7. Kohustada NSVL SARK-i Riiklikku Autoinspeksiooni toimetama süstemaatilist järelevalvet automajandeis üksikväljaõppe korraliku teostamise üle.

JUHEND

autojuhtide üksikväljaõppe teostamise kohta autotranspordis.

1. Autojuhtide üksikväljaõpet autotranspordis teostatakse õpilaste tööle rakendamise teel autojuhtide abidena. Väljaõppe ei või kesta üle 3 kuu.
2. Autojuhtide üksikväljaõppe teostamise võib teha ülesandeks mistahes liigi autojuhtidele, kel on küllaldaselt praktilisi kogemusi.
3. Autojuhtide üksikväljaõppe on lubatud igas automajandis.
4. Üksikväljaõppest toimub 50% aega auto eksploatatsiooni tingimustes ja ülejäänud aeg — lihtsamate garaažiremontide tingimustes.
5. Isikuid, kes üksikväljaõppe korras õpivad auto eksploatatsiooni, kasutatakse autojuhtide abidena, auto remontide puhul kasutatakse neid remonttöolistena vajalike töövõtete ja kogemuste saamiseks remondi alal.
6. Autojuhi-õpetaja ülesandeks on õpetada temale kinnitatud õpilasele: auto eest profülaktilist hoolitsemist eksploatatsiooni tingimustes, auto juhtimist igasugustes teetingimustes, auto töötamisel esinevate rikete kindlaksmääramist ja nende kõrvaldamist, lihtsamate remonttööde sooritamist teel ja garaažis.
7. Väljaõppel eksploatatsiooni-tingimustes kannab autojuht-õpetaja täielikku vastutust tema õpilase poolt teel sooritatud korrarikkumiste ja sündmuste eest.
8. Kõik üksikväljaõppe korras õppijad vormistatakse automajandite poolt vastava käskkirjaga või korraldusega.

9. Vastutus väljaõppe taseme eest pannakse automajandite juhatajate peale.
10. Abiks üksikväljaõppe korras õppijaile korraldavad automajandid konsultatsioone auto ehituse ja auto eest hoolitsemise küsimustes, remondi ja rikete kõrvaldamise, tänavliikluse eeskirjade ja autojuhtimise tehnika alal.
11. Autojuhtimise loa saamiseks peab iga õppija sooritama katsed Riikliku Autoinspeksiooni Kvalifikatsiooni Komisjoni juures üldistel alustel.

EESKIRJAD JÕUVANKRIJUHTIDE KATSESTAMISEKS

I. Katsetele võtmise kord Riikliku Autoinspektsiooni kvalifikatsiooni komisjonides auto- ja mootorrattajuhtimise loa saamiseks.

1. Autojuhtimise loa saamiseks võetakse katsetele isikud alates 17,5 eluaastast, mootorrattajuhi katsetele — alates 16. eluaastast.

2. Isikud, kes taotlevad autojuhi III liigi, autojuhi-asjaarmastaja või mootorrattajuhi luba, näitavad ette passi ja esitavad järgmised dokumendid:

a) ankeet-avalduse (vorm nr. 17) (avalduse blankette saab kvalifikatsiooni komisjonilt);

b) tõendi tervishoiuasutiselt standardse vormi järgi, et katsealusel ei ole kehalisi puudeid, mis võiksid takistada auto või mootorratta ohutut juhtimist;

c) tõendi kooli, auto-motoklubi või majandi juhatajalt, et katsealune on juhtinud jõuvankrit: kutselise autojuhi loa taotlejail vähemalt 24 tundi järgneva staažimisega või vähemalt 50 tundi ilma järgneva staažimiseta, vähemalt 30 tundi autojuhi-asjaarmastaja loa taotlemisel ja vähemalt 15 tundi mootorrattajuhi loa taotlemisel;

d) Riigipanga kviitungi katsemaksu tasumise kohta;

e) III liigi autojuhiloa taotlejad — 4 päevapilti, autojuhid-asjaarmastajad ja mootorrattajuhid — 3 päevapilti. Päevapildid peavad olema passipildi sarnased.

3. Loa taotlejad, kel on isiklik auto või mootorratas,

vabastatakse sõidutundide tõendi esitamisest, kui nad näitavad ette auto või mootorratta tehnilise passi.

4. Fiktiivsete tõendite esitamisel võetakse süüdlased kohtulikule vastutusele.

5. Isikud, kes taotleavad autojuhi II liigi luba, peavad omama autojuhi III liigi kutset vähemalt üks aasta;

I liigi loa taotlejad — autojuhi II või III liigi kutset vähemalt 2 aastat.

Nendelt nõutakse passi ja autojuhi loa ettenäitamist ning järgmiste dokumentide esitamist:

a) avaldus (vaba vormi järgi);

b) Riigipanga kviitung katsemaksu tasumise kohta;

c) 2 päevapilti.

6. Autojuht-asjaarmastaja võetakse katsele autojuhi III liigi loa saamiseks juhul, kui tal on autojuhi-asjaarmastaja kvalifikatsioon vähemalt üks aasta. Seejuures nõutakse temalt passi ja autojuhi loa ettenäitamist ja järgmiste dokumentide esitamist:

a) avaldus;

b) tõend tervishoiuasutiselt, et katsealusel ei ole kehalisi puudeid, mis võivad kutselisel autojuhil takistada ohutut auto juhtimist;

c) Riigipanga kviitung katsemaksu tasumise kohta;

d) 3 päevapilti.

7. Kvalifikatsiooni komisjonil on õigus iga jõuvankrijuhti, kui on kahtlusi tema teadmiste ja oskuste suhtes, määrata katsetele liiklusmääruste tundmises ja jõuvankrijuhtimises (ekspertiis).

II. Katsete sooritamise kord.

1. Katsed auto- ja mootorrattajuhi loa taotlemiseks toimetatakse vastavalt sellekohaste kinnitatud katsekavade ulatuses.

2. Katsed kogu katsekava ulatuses tuleb sooritada ühe päeva jooksul.

Katsed toimetatakse järgmises järjekorras:

- a) auto või mootorratta ehitus ja töötamine;
- b) liiklus-eeskirjad;
- c) auto või mootorratta juhtimine.

3. Katsete tulemused hinnatakse katsekava iga osa kohta eraldi järgmiste hinnetega: „väga hea“, „hea“, „rahuldav“, „puudulik“ ja „nõrk“.

4. Isikuile, kelle katsetulemuste hinne on „puudulik“ või „nõrk“, määratakse korduskatsed liiklus-eeskirjade tundmises 5 päeva pärast, juhtimises — 10 päeva pärast, auto ehituses ja töötamises — 15 päeva pärast, mootorratta ehituses ja töötamises — 10 päeva pärast.

5. Hinded „väga hea“, „hea“ ja „rahuldav“, mida katsealune on saanud ühes või mitmes katsekava osas, säilitavad kehtivuse ega kuulu uuesti sooritamisele korduskatsete puhul 30 päeva vältel.

6. Korduskatsete arv ei ole piiratud.

7. Isikule, kes on edukalt sooritanud kõik määratud katsed, antakse juhiluba kvalifikatsiooni komisjoni poolt hiljemalt järgmisel tööpäeval.

8. Kui katsealune avaldab kaebuse tema teadmiste ebaõige hindamise kohta, toimetab kvalifikatsiooni komisjon juhul, kui avaldus on põhjendatud, katsed uuesti teises koosseisus, mille määrab Riikliku Autoinspeksiooni ülem.

III. Riikliku Autoinspeksiooni Kvalifikatsiooni Komisjoni poolt jõuvankrijuhtidele väljaantavad dokumendid.

1. Riikliku Autoinspeksiooni Kvalifikatsiooni Komisjoni poolt auto- ja mootorrattajuhtidele väljaantavad load on kehtivad kogu NSV Liidu territooriumil.

2. Juhtimislubadel on järgmine tähendus:

a) autojuhi I liigi luba õigustab juhtida iga liiki autosid. I liigi autojuht on autojuht-mehaanik;

b) autojuhi II liigi luba õigustab juhtida iga liiki autosid;

c) autojuhi III liigi luba õigustab juhtida autosid, välja arvatud liini-autobusi, kiir-arstiabi-autosid ja tuletõrje-autosid;

d) stažööri luba õigustab vanema autojuhi kõrval ja juhatusel juhtida autosid, välja arvatud autobusi, sanitaar-, tuletõrjeautosid ja reisijate veoks määratud veoautosid;

e) asjaarmastaja-autojuhi luba õigustab juhtida sõiduautosid, kuid ei luba teotseda kutselise autojuhina;

f) mootorrattajuhi luba õigustab juhtida iga liiki mootorrattaid.

Märkus: Gasogeen-autosid on õigustatud juhtima mistahes liigi autojuhid, kelie juhtimise loal on eristamp „õigustab juhtima gasogeen-autosid“.

EESKIRJAD JÕUVANKRITE ARVESTAMISEKS.

I. Registrimine ja arvestamine.

1. Kõik asutised, ettevõtted ja organisatsioonid, sõltumata nende alluvuslikust kuuluvusest, samuti ka üksikisikud on kohustatud registrima Riiklikus Autoinspeksioonis nendele kuuluvad autod, veotraktorid, kummirehvidega transporttraktorid, autode järelvankrid ja mootorrattad 48 tunni jooksul, arvates nende saamise hetkest, vaatamata nende tehnilisele seisukorrale.

2. Jõuvankrite registrimist toimetatakse jõuvankri omaniku või tema poolt määratud vastutava isiku isiklikul ilmumisel. Viimane peab olema varustatud kirjaliku volitusega registrimise toimetamiseks ning tehnilise passi ja numbrimärkide vastuvõtmiseks.

3. Autotehastest saadud jõuvankrite, samuti järelvankrite registrimiseks, nendele numbrimärkide ja tehniliste passide saamiseks tuleb esitada järgmised dokumendid:

a) avaldus jõuvankriomanikult jõuvankri arvele võtmiseks, milles on tähendatud ministereium, kellele asutis allub, asutise ja garaaži aadressid ja telefoni numbrid, volitus numbrimärkide ja tehnilise passi vastuvõtmiseks;

b) tehase poolt väljaantud vastuvõtmise-üleandmise akt iga jõuvankri kohta eraldi;

c) tehase poolt väljaantud auto-mootorratta pass;

d) Riigipanga kviitung jõuvankri registrimismaksu tasumise kohta.

4. Jõuvankrid ja järelvankrid, mis on saabunud NSV Liidu autotehastest, registritakse ilma tehnilise ülevaatuseta, eelloeteldud dokumentide põhjal.

Kõik teised jõuvankrid ja järelvankrid võetakse arvele pärast riikliku autoinspektori poolt toimetatud tehnilist ülevaatuset, kes koostab akti ülevaatuses kohta.

5. Iga registritud auto, veotraktori, kummirehvidel transporttraktori ja mootorratta jaoks antakse omanikule tehniline pass ja numbrimärgid, iga järelvankri jaoks — üks numbrimärk.

II. Arvelt kustutamine ja ümberregistrimine.

6. Jõuvanker kustutatakse arvelt:

a) asumisel alaliselt tööle tähtajaga üle 3 kuu ühest maakonnast teise või väljapoole vabariigi piire;

b) kõlbmatuks tunnistamisel.

7. Jõuvankri asumisel alaliselt tööle, tähtajaga üle 3 kuu, teise maakonda või teise vabariiki toimub jõuvankri arvelt kustutamine jõuvankriomaniku poolt esitatud kirjaliku avalduse põhjal, millele on lisandatud tehniline pass märkuste tegemiseks. Uude asukohta saadetakse jõuvanker ilma numbrimärkideta, mis antakse ära Riiklikule Autoinspeksioonile.

8. Jõuvankri asumisel ajutiselt teise maakonda või teise vabariiki, tähtajaga kuni 3 kuuni, on jõuvankriomanik kohustatud sellest teatama Riiklikule Autoinspeksioonile, kus jõuvanker arvel, ära tähendades, kui kauaks ja kuhu jõuvanker asub. Samuti tuleb teatada jõuvankri tagasijõudmisest. Teise vabariiki saadatud jõuvankri tehniline pass peab olema kaasas jõuvankriga kas selle juhi või jõuvankrit saatva vastutava isiku käes. Teise maakonda asumisel tuleb tehniline pass anda ära Riiklikule Autoinspeksioonile.

9. Jõuvankri arvelt kustutamine tema kõlbmatuks muutmisel toimub jõuvankri omaniku poolt esitatud kirjaliku avalduse põhjal, millele on lisandatud tehniline pass, riiklikud numbrimärgid, kviitung tehnilise ülevaatus maksu tasumise kohta ja Riikliku Autoinspeksiooni poolt kinnitatud akt jõuvankri kõlbmatuks tunnistamise kohta.

10. Jõuvankri ümberregistrimine toimub järgmistel juhtudel:

a) jõuvankri müügi või edasiandmise puhul ühelt omanikult teisele;

b) jõuvankri omaniku elukoha või garaaži asukoha muutmisel;

c) jõuvankri ümberehitamisel ühetüübilisest teisetüübiliseks, näiteks sõiduauto veoautoks, veoauto autotsisterniks või autobuseks, korvita mootorrattale korvi külgemonteerimisel jne.

Märkus: Ümberehitamist võib teostada ainult Riikliku Autoinspeksiooni nõusolekul.

III. Jõuvankrite tehnilised passid.

11. Jõuvankri tehniline pass antakse välja kogu jõuvankri käigusoleku ajaks ja see on kehtiv kuni tema arvelt kustutamiseni kõlbmatuks tunnistamise tagajärjel.

12. Tehniline pass tuleb esitada järgmistel juhtudel:

a) ilmudes Riikliku Autoinspeksiooni kutsel jõuvankri aasta- või poolaasta tehnilisele ülevaatusel;

b) jõuvankri üleminekul ühelt omanikult teisele ülevaatusel või müügi puhul;

c) alalise asukoha-garaaži või omaniku aadressi muutmisel;

d) uue numbrimärgi väljaandmisel;

e) jõuvankri registrimisel ja arvelt kustutamisel;

f) jõuvankri ümberehitamisel ja kõlbmatuks tunnistamisel;

g) automajandite revideerimisel Autoinspeksiooni või teiste miilitsa-ametiisikute poolt.

13. Automajandite juhatajad ja jõuvankrite omanikud on kohustatud valvama järgmiste andmete õigeaegse sissekandmise üle tehnilisse passi:

a) kapitaal-remontide kohta, viivitamata pärast jõuvankri remondist tagasijõudmist;

b) iga aasta 10. jaanuariks, 10. aprilliks, 10. juuliks ja 10. oktoobriks veerandaastas jõuvankri poolt läbisõidetud kilomeetrite arvu kohta.

14. Tehnilist passi hoitakse automajandis range aruandluse dokumendina.

15. Kategooriliselt on keelatud passi omanikul teha tehnilises passis mistahes parandusi, muudatusi või väljakraapimisi.

16. Automajandite juhatajad ja jõuvankrite omanikud on kohustatud 48 tunni jooksul kirjaliku avaldusega teatama Riiklikule Autoinspeksioonile igast jõuvankri teisele omanikule üleandmise juhust, alalise asukoha-garaaži või omaniku aadressi muutmisest, jõuvankri asumisest alaliselt (tähtajaga üle 3 kuu) teise maakonda või teise vabariiki, numbrimärgi kaotamisest, tehnilise passi kaotamisest.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu

MÄÄRUS NR. 738

veoautode tühisõitude ärakasutamise suurendamise kohta.

Veoautode tühisõitude ärakasutamise suurendamiseks ning kooskõlas NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1. juuni 1946. a. määrusega nr. 1148 ja NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 4. märtsi 1943. a. määrusega nr. 235 „Veoautode tühisõitude ärakasutamise kohta“ Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Panna Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Autotranspordi Peavalitsuse ning linnade ja maakondade TSN täitevkomiteede peale veoautode tühisõitude kasutamine koormate veoks järgmistel traktidel:

- a) Tallinn—Tartu,
- b) Tallinn—Pärnu,
- c) Tallinn—Viljandi,
- d) Tallinn—Rakvere,
- e) Tallinn—Haapsalu.

2. Panna Autotranspordi Peavalitsuse peale veoautode tühisõitude ärakasutamise teostamise juhtimine sõltumata veoautode alluvusest.

3. Kohustada Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuvat Autotranspordi Peavalitsust organiseerima punktis 1 loeteldud traktidel dispetšer-kontrollpunktid, kellele anda õigus suunata ja tagasi saata tühjalt sõitvad veoautod laadimispunktidesse, kui need punktid ei asu kontrollpunktidest üle 10 km kaugusel ühes suunas.

4. Keelata kõigil Eesti NSV ettevõttele, majanduslikel organisatsioonidel ja keskasutistel välja saata koormata veoautosid p. 1 loeteldud traktidel.

5. Kohustada Eesti NSV ettevõtete, majanduslike organisatsioonide ja keskasutiste juhatajaid andma kõik koormata veoautod koormate pealelaadimiseks autotransportbaaside käsutusse.

6. Määrata, et Eesti NSV ettevõtete, majanduslike organisatsioonide ja keskasutiste automajandite juhatajad teatavad autotransportbaasidele väljasaatmise eelpäeval, kuid mitte alla 4 tundi enne auto väljumist liinile, koormata veoautode sõidusuuna.

Koorma puudumise korral on kontrollpunktid kohustatud veoauto läbi laskma, kui teekonnalehel on autotransportbaasi märges pärisuunalise koorma puudumise kohta.

7. Kohustada linnade ja maakondade TSN täitevkomiteesid avaldama kohalikus ajakirjanduses veoautode tühisõitude ärakasutamise tingimused ja hoolitsema, et õigeaegselt selgitatakse veoks kuuluvad koormad ülalmainitud traktidel, teatades sellest autotransportbaaside eksploatatsiooni osakondadele.

8. Määrata, et 50% sissenõutud tariifist pärisuunaliste vedude eest läheb nende automajandite käsutusse, kelle autodel toimub koormate vedu, ning 50% autotransportbaasidele, kes korraldavad pärisuunaliste koormate vedu.

9. Veoautode tühisõitude kasutamise stimuleerimiseks lubada Eesti NSV ettevõtetele, majanduslikel organisatsioonidel ja keskasutistel:

- a) maksta autojuhtide veoautode tühisõitude kasutamise eest koormaveoks lisaks põhitasule kuni 20 kop. iga tonn-kilomeetri eest siselinnateedel ja kuni 10 kop. muudel traktidel;
- b) määrata igakuine lisatasu autobaaside, garaažide, transportosakondade ja kontorite juhatajaile nende

põhitöötasule kuni 20% neist summadest, mis saavad autobaasid ja garaažid tühisõitude kasutamise eest koormate veoks pärast lisatasu väljamaksmist autojuhtidele p. 9 lit. a määrade kohaselt.

10. Lubada Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuval Autotranspordi Peavalitsusel premeerida kuni 50% ulatuses kuu töötasust neid autotransportbaaside, kontrollpunktide jne. töötajaid, kes on välja paistnud tühjalt sõitnud veoautode kasutamise alal koormate veoks p. 1 loeteldud traktidel.

Preemiaid ja lisatasu autojuhtidele ning automajandite juhatajatele maksta automajandite ning autotransportbaaside poolt koormate vedude eest saadud summade arvel.

11. Kohustada NSV Liidu Sideministeeriumi volinikku Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures kindlustama Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Autotranspordi Peavalitsuse nõudmisel normaalne telefoniühendus autotransportbaaside ja dispetšer-kontrollpunktide vahel.

12. Kohustada Eesti NSV Siseministeeriumi Miilitsa Valitsust sisse seadma dispetšer-kontrollpunktides igapäevane miilitsa töötajate valve.

13. Lubada Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuval Autotranspordi Peavalitsusel kulutada 30% veoautode tühisõitude kasutamisest saadud summadest ümberlaadimise baaside, ladude ja autojaamade ehitamiseks, sisustamiseks ja heakorrastamiseks.

14. Kohustada Eesti NSV Siseministeeriumi Miilitsa Valitsust võtma ära autojuhtimise õigus kuni kolmeks kuuks neilt autojuhtidelt, kes keelduvad tühjalt pärisuunas sõitvate veoautode koormamisest, ning võtma administratiivsele vastutusele veoautode kasutamist juhtivad isikud (garaažide juhatajad, eksploatatsooni osakondade ülemad jne.).

15. Kohustada Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuvat Autotranspordi Peavalitsust andma juhiseid, mis regu-

leerivad tööd ja kohustusi Eesti NSV ettevõtete, majanduslike organisatsioonide ja keskasutiste automajandite vahel ühelt poolt ja autotransportbaaside vahel teiselt poolt.

16. Käesolev määrus jõustub alates 1. oktoobrist 1946.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu aseesimees

N. PUUSEPP

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja

A. BORKMAN

**Tallinna Linna Tööraha Saadikute Nõukogu
Täitevkomitee**

ÜLDKOHUSTUSLIK OTSUS NR. 18

28. oktoobrist 1947. a.

tänavliiklemise kohta Tallinna linnas.

Kooskõlas Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrusega nr. 754 — 7. oktoobrist 1947. a. p. 4 liikluse julgeoleku huvides Tallinna Linna TSN Täitevkomitee

otsustab:

1. Lubada järgmistel tänavatel kõigile liiklusvahendeile ainult ühesuunalist liiklemist:
 - a) Viru tänaval, alates Vana-Viru tänavast kuni Vene tänavani, Harju tänaval, alates Rüütli tänavast kuni Kullassepa tänavani, Kinga tänaval, Nunna tänaval, alates Suur-Kloostri tänavast kuni Pika tänavani, Pikal tänaval, alates Nunna tänavast kuni Kinga tänavani ja Vanaturu kaelas — suunaga Raekoja poole;
 - b) Mundi, Kullassepa, Dunkri ja Niguliste tänaval, Suur-Karja tänaval, alates Väike-Karja tänavast kuni Vana-Posti tänavani — suunaga Raekoja poolt;
 - c) Hobuse tänaval — suunaga Pikalt tänavalt Laiale tänavale, Suur-Kloostri tänaval — suunaga Nunna tänavale, Rataskaevu ja Rüütli tänaval — suunaga Võidu väljakule, Müürivahe tänaval, alates Harju tänavast kuni Suur-Karja tänavani — suunaga Suur-Karja tänavale, Vana-Posti tänaval — suunaga Harju

tänavale, Toomkooli tänaval — suunaga Lossi platsile, Piiskopi tänaval — suunaga Kiriku platsile, Lossi platsil, alates Kaarli tänavast kuni Pikkjalani (kirikutaguses osas) — suunaga lossi poole, Valli tänaval, alates Viru tänavast kuni Pärnu maantee — suunaga Pärnu maantee poole, Kaupmehe tänaval — suunaga V. Kingissepa tänava poole.

2. Sulgeda kõigile liiklusvahendeile liiklemiseks järgmised tänavad: Aida, Apteegi, Väike-Kloostri, Laboratooriumi, Munga, Pagari, Sauna, Vaimu, Voorimehe, Müürivahe, alates Suur-Karja tänavast kuni Munga tänavani, Raevoja (Raekoja taga), Sulevimägi, Väike-Karja ja Pikkjalg.
3. Keelata läbisõit kõigile veokitele (veoautodele ja hobuveokitele) järgmistest tänavatest: Võidu väljak, Pärnu maantee, alates Võidu väljakust kuni Viru tänavani, Veizenbergi, Koidula, alates Rohelisest aasast kuni Mäekalda tänavani.
4. Keelata läbisõit kõigile veokitele kella 8.00 kuni kella 20.00:
 - a) tänavast, mis asuvad seespool ringi: Estoonia puiestee, Võidu puiestee, Võidu väljak, Kaarli puiestee, Toompuiestee, Rannamäe tee, Mere puiestee ja Viru väljak, välja arvatud juhud, kus sõidu eesmärk asub seespool tähendatud ringi;
 - b) Tartu maanteel, alates Viru väljakust kuni Odra tänavani.
5. Lugeda magistraaltänavaiks (peatänavaiks) järgmised tänavad: Narva maantee, Tartu maantee, Pärnu maantee, Paldiski maantee, Viru, V. Kingissepa, Sakala, Toompuiestee, Sadama, Mere puiestee, Pirita tee, Kopli, Tööstuse, Soo, Rannamäe tee, Telliskivi, 21. juuni puiestee, Männiku tee.

6. Piirata liikumise kiirust 25 km tunnis kõigile jõuvankreile tänavail, mis asuvad seespool ringi: Estonia puiestee, Võidu puiestee, Võidu väljak, Kaarli puiestee, Toompuiestee, Rannamäe tee, Mere puiestee ja Viru väljak.
7. Käesoleva üldkohustusliku otsuse rikkujaid karistada administratiivkorras rahatrahviga kuni 100 rublani või paranduslike töödega kuni ühe kuuni.

Anda miilitsateenistujaile õigus määrata käesoleva üldkohustusliku otsuse rikkujaile kohapeal rahatrahvi kuni 25 rublani. Rahatrahvi kohapeal tasumisest keeldumise puhul koostatakse protokoll, mis saadetakse edasi miilitsajaoskonna ülemale, kel on õigus trahvi kõrgendada mitte rohkem kui kahekordseks.

Linna miilitsajaoskondade ülematel on õigus iseisvalt oma määrusega karistada käesoleva üldkohustusliku otsuse rikkujaid administratiivkorras: hoiatusega, rahatrahviga kuni 50 rublani või, rahatrahvi mittetasumisel, paranduslike töödega kuni 15 päevani.
8. Käesolev üldkohustuslik otsus on antud kaheks aastaks. See jõustub kümne päeva pärast peale selle avaldamist „Õhtulehes“ ja on kehtiv kogu Tallinna linna administratiivpiirkonnas.
9. Järelevalve käesoleva otsuse täitmise üle panna miilitsaorganitele.

(A. Hendrikson)

Tallinna Linna TSN Täitevkomitee
esimees

(L. Hammer)

Tallinna Linna TSN Täitevkomitee
sekretär

**Tallinna Linna Tööräha Saadikute Nõukogu
Täitevkomitee**

ÜLDKOHUSTUSLIK OTSUS NR. 17

14. oktoobrist 1947. a.

trammide kasutamise korra kohta.

Tallinna Linna TSN Täitevkomitee otsustab kehtestada Tallinna linna trammidel järgmise korra:

I. Vagunisse sisseminek ja vagunist väljumine.

1. Pealetulek ja mahaminek trammi liikumise ajal on keelatud.
2. Sisseminek vagunisse on lubatud ainult vaguni tagumise platvormi parempoolsest uksest.
3. Mootorvaguni esimeselt platvormilt võivad peale tulla üksnes:
 - a) Nõukogude Liidu ja Eesti NSV Ülemnõukogu ning Tallinna Linna ja selle rajoonide Tööräha Saadikute Nõukogu saadikud;
 - b) Isamaasõja- ja tööinvaliidid, kes esitavad Tallinna Linna TSN Täitevkomitee Sotsiaalkindlustuse osakonna tõendi alusel Trammi-Trolleibuse Trusti poolt väljaantud kaardi;
 - c) rasedad naised Trammi-Trolleibuse Trusti poolt väljaantud kaardiga ning kodanikud alla 3 aasta vanuste sülelastega;

- d) personaalpensionärid Trammi-Trolleibuse Trusti poolt väljaantud kaardi esitamisel;
 - e) Tallinna Linna Trammi-Trolleibuse Trusti kontrolörid ja Eesti NSV SM Autoinspektsiooni töötajad kontrolli teostamist õigustava kaardi esitamisel.
4. Haakvaguni esimeselt platvormilt võivad peale p. 3 tähendatud isikute peale tulla veel miilitsateenistujad täies vormirõivastises.
5. Vagunist väljumine on lubatud ainult esimese platvormi parempoolse ukse kaudu.
6. Trammi ei lubata isikuid:
- a) kel on kaasas tule- või plahvatusohtlikke esemeid või materjale;
 - b) kes kannavad täägiga vintpüsse või teisi torkavaid või löikavaid esemeid;
 - c) kel on räpased, määrdunud rõivad või esemed, mis võivad teiste sõitjate rõivaid määrida;
 - d) kel on kaasas loomi või linde;
 - e) kes on lausa joobnud olekus.

II. Trammiruumide kasutamine.

7. Trammi mootorvaguni esimesel platvormil võivad viibida ainult isikud, kel on selleks vastav luba — kokku mitte üle kolme inimese.
8. Kaheksa esimest kohta mootorvagus on määratud sõja- ja tööinvaliididele, rasedatele naistele ja kodanikele alla 3 a. vanuste sülelastega. Teised sõitjad, kes istunud neile kohtadele, peavad need vabastama eelistatud isikute esimesel nõudmisel.
9. Trammi kasutajatel on keelatud:
- a) sõitmine treppidel, puhvritel ja teistel vaguni välisosadel;
 - b) suitsetamine, rahurikkumine, mitteametlik jutuajamine trammi personaaliga;

- c) vaguni reostamine;
 - d) uste avamine ja mootorvagunist esimesele platvormile tulek enne peatust;
 - e) kella helistamine ja vaguni pidurdamine, välja arvatud juhud, kui see on tarvilik õnnetuste ärahoidmiseks;
 - f) akende avamine ja sulgemine;
 - g) aknast ja platvormilt välja kummardamine;
 - h) asetada lapsi istmetele seisma;
 - i) vaguni ja selle päraldise rikkumine.
10. Pagasivedu trammidel toimub Tallinna Linna Trammi-Trolleibuse Trusti poolt antavate erieeskirjade alusel ja korras.

III. Piletite lunastamine.

11. Kõik trammi kasutajad on kohustatud vagunisse astumisel lunastama sõidupileti või esitama oma sõidukaardi, ootamata konduktori nõudmist.

Sõitja, kes ei esita kontrollimisel sõidupiletit või sõidukaarti või esitab maksvuseta pileti või kaardi, loetakse piletita sõitjaks.

Sõidupilet on maksev ainult selles vagunis ja sellel tariifmaal, kus ta on välja antud, välja arvatud ümberistumispiletid.

Pileti ja kaardi edasiandmine teistele sõitjatele on keelatud.

12. Maksuta trammi kasutamise õigus on:
- a) Nõukogude Liidu kangelastel;
 - b) isikuil, kes on autasustatud NSV Liidu ordenitega ja medalitega juhul, kui vastava ordeni või medali statuut seda ette näeb;
 - c) Nõukogude Liidu ning liiduvabariikide ülemnõukogude ja Tallinna Linna ning selle rajoonide Tööraha Saadikute Nõukogu saadikutel;

- d) miilitsateenistujail täies vormirõivastises;
 - e) tuletõrjujail töövormis ja kiivreis sõidul tulekahju-
kohale;
 - f) alla 7 a. vanustel lastel.
13. Sõitjad, kel on pagasit, mis mõõtudelt käsipakist suu-
rem, peavad lunastama pagasipileti (vt. p. 10).

IV. Hinnaalandusega sõit.

14. 50% hinnaalandust saavad kõikide Tallinna linna mitte-
täielikkude keskkoolide, kesk- ja ülikoolide õpilased
õpilastunnistuste esitamisel.

V. Trammi personaali kohustused.

15. Trammijuht on kohustatud:
- a) peatama trammi kõigis alalistes peatuskohtades ja
sõitjate nõudmisel ka peatustes „nõudmise peale“,
sellele vaatamata, kas trammis on vabu kohti või
mitte;
 - b) alustama sõitu peatuskohalt alles pärast konduktori
märguannet ja pärast sõitjate väljumist;
 - c) kontrollima, et sõitjad ei tuleks trammi esimeselt
platvormilt ega sõidaks esimesel platvormil, välja
arvatud p. 3 ja 7 tähendatud juhud.
16. Trammikonduktorid on kohustatud:
- a) valjult ja aegsasti hüüdma järgmise peatuse nime-
tuse;
 - b) teatama peatuskohtades sõiduvõimalusi ootavatele
kodanikele vabade kohtade olemasolust või puudu-
misest;
 - c) kutsuma käesoleva üldkohustusliku otsuse rikkujaid
korrale;
 - d) näitama nõudmise peale oma numbrit.

VI. Sõitjate vastutusele võtmine.

17. Järelevalve käesoleva üldkohustusliku otsuse täitmise üle pannakse miilitsateenistujaile ja Tallinna Linna Trammi-Trolleibuse Trusti töötajaile.

Järelevalve teostajail on õigus korrarikkujaid trammit eemaldada ja tarbe korral peatada trammi nende jälitamiseks.

18. Miilitsateenistujail ja täitevkomitee poolt eriliselt volitatud järelevalvefunktsioonidega isikuil on õigus kohapeal määrata rahatrahvi p. 9 nimetatud eeskirjade mittemäitmise eest kuni 10 rublani, piletitä sõitjaile aga kuni 5 rublani. Rahatrahvi kohapeal tasumisest keeldumise puhul koostatakse protokoll, mis saadetakse edasi miilitsaülemale. Viimasel on õigus trahvi kõrgendada mitte rohkem kui kahekordseks.
19. Isikutelt, kes on süüdi vaguni, selle inventari või päraldiste rikkumises, nõuab konduktor peale selle veel sisse tekitatud kahju kindlaksmääratud hindade alusel, andes selle vastu sellekohase kviitungi. Kahjude tasumisest keeldumise korral nõutakse need sisse kohtu korras.

VII. Lõppeeskirjad.

20. Käesolev üldkohustuslik otsus on antud kaheks aastaks. See jõustub kümne päeva pärast peale avaldamist „Õhtulehes“ ja on kehtiv kõigil Tallinna linna territooriumil liiklevail trammidel.

(A. Belousov)

Tallinna Linna TSN Täitevkomitee
esimehe asetäitja

(L. Hammer)

Tallinna Linna TSN Täitevkomitee
sekretär

SISUKORD

	Lk.
ENSV Ministrite Nõukogu määrus nr. 754	3
Kõigile liiklusvahendite juhtidele jne.	5

EESTI NSV TÄNAVLIIKLUSE EESKIRJAD

Üldeeskirjad	7
Liikluse reguleerimine ja märguanded	8
Jalakäijate ja liiklusvahendite kasutajate kohused	13
Rongkäikude, kolonnide ja sõjaväeosade liiklemine	16
Liiklusvahendite juhtide kohused	17
Liiklusvahendite juhtide märguanded	20
Liikumise kiirus	21
Liiklusvahendite paiknemine sõitmisel tänavail ja väljakuil	22
Sõitmine ristteedel	25
Liiklusvahendite pöörded ja tagurpidisõit	28
Möödumine eesliikujast	29
Sõitmine trammiteedel	31
Möödumine trammi peatuskohtadest	31
Raudtee-ülesõidukohad	32
Peatumine ja parkimine	33
Liiklemine tihedas udus	35
Õppesõidud	36
Pukseerimine	37
Inimeste vedu veoautodel	38
Kergestisüttivate ja muude ohtlike ainete vedu	39
Reisijate vedu trammides, trolleibustes ja autobustes	42
Sõit jalgrattal	43
Hobuliiklusvahendite liiklemine	44
Mehaaniliste liiklusvahendite tehniline seisukord	45
Mootorsõidukite valgustus	48
Liiklusvahendite gabariit ja kaal	49

	Lk.
Täiendavad liiklusjulgeoleku eeskirjad	50
Riiklikud numbrimärgid ja pealkirjad liiklusvahendeil	52
Sõidulehed	53
Bensiinivõtmine bensiinijaamas	55
Transpordi-ettevõtete juhatajate kohused	56
Liiklusvahendite liikumine õhuohu olukorras	57
Vastutus liikluse eeskirjade rikkumise puhul	58

EESTI NSV TEEDEL JA TÄNAVATEL ÜLESSEATAVATE LIIKLUSMÄRKIDE KIRJELDUS

Hoiatusmärgid	60
Keelumärgid	63
Osutavad märgid	72

LISAD

1) NSVL RKN määrus nr. 352 autojuhtide üksikväljaõppe kohta	78
2) Eeskirjad jõuvankrijuhtide katsestatmiseks	81
3) Eeskirjad jõuvankrite arvestamiseks	85
4) ENSV MN määrus nr. 738 veoautode tühisõitute ärakasutamise suurendamise kohta	89
5) Tallinna Linna TSN Täitevkomitee üldkohuslik otsus nr. 18 tänavliiklemise kohta Tallinna linnas	93
6) Tallinna Linna TSN Täitevkomitee üldkohuslik otsus nr. 17 trammide kasutamise korra kohta	96

Koostanud P. Hõrak
Vastutav toimetaja M. Tiitus
Keeleline toimetaja M. Tedre.

Ladumisele antud 23. X 1947. Trükkimisele antud 25. II 1948. Trükiarv 20200. Paber 56:79, ¹/₁₆.
Trükitähti trükipoognas 34560. Trükipoognaid 6,5. Arvutuspoognaid 5,6. MB-02807.
Trükikoda „Kommunist“, Tallinn, Pikk tänav 2. Tellimise nr. 3820.

На эстонском языке.
Правила уличного движения.

